

WAPENBROEDERS

UITGAVE
VETERANEN LEGIOEN
NEDERLAND

LOSSE NUMMERS 40 cent

2e Jaargang no. 1
9 Januari 1953

Corr.-adres V.L.N.
Goudreinetstr. 161
Den Haag

Postgiro 581684
Den Haag

★

Redactie-adres:
Smedenstraat 47
Telef. K 6700-4930
Deventer

Op de korrel

★

Mededelingen H.B.

Herdenking
gevallenen op
6 en 27 December

•

Gesprek met God

•

Ambon

Het Hoofdbestuur

W. ROMSWINCKEL

Wvd. Voorzitter. Penningmeester.
Woonboot „So What”,
Veenendaalkade t/o 313,
Den Haag. Tel. K1700-323283

A. F. PASANEA

Voorlopig secretaris
Goudreinetstraat 161, Den Haag

G. W. T. DAMES

Graaf Florislaan 29, Bussum.
Telefoon K 2959-3792

Dr A. J. VERBRUGH

Bankastraat 26, Dordrecht.
Telefoon K 1850-7412

E. WIERSMA

P. C. Hooftstraat 29.
Leeuwarden. Tel. 5100-5030

L. W. SCHUT, arts

Fazantenstraat 97, Amsterdam-(N). Tel. K 20-60663

P. VAN UDEN

Tapuitstraat 14c, Rotterdam

C. G. SMITSHUYSEN

Burg. Ceulenstraat. 72,
Maastricht

Redactie-Commissie

P. KORTHUYNS

Hoofredacteur

H. J. BOUMAN

Voorzitter / Penningmeester

G. W. T. DAMES

BILL CARMIGGELT

Foto-Redactie

G. H. M. REYNEN

Secretaris, Smedenstraat 47
te Deventer, Telefoon 4930

Mededelingen Hoofdbestuur

Bij de intrede van het nieuwe jaar wensen wij alle legionnaires een voorspoedig en gelukkig 1953 toe.

Het oude jaar werd door het Legioen besloten met de Nationale Herdenking op 27 December te Amsterdam. Een woord van dank aan generaal-majoor Dürst Britt, die het woord voerde bij het Nationale Monument en namens de Bond 7 December Divisie een krans legde, en voor het vele werk dat door het Afdelingsbestuur van Amsterdam en al haar medewerkers werd verricht, is hier zeker op zijn plaats. Wij moeten niet vergeten, dat dit een experiment is geweest en als zodanig zeer zeker geslaagd genoemd kan worden. Het is een zeer verheugend feit geweest dat zo vele veteranen naar Amsterdam gekomen zijn voor deze plechtigheid. Het heeft ons gesterkt in de overtuiging, dat het ideaal, dat wij ons ééns gesteld hebben, toen wij het Veteranen Legioen Nederland oprichtten, geen vaag ideaal meer is gebleven, doch zovelen zo tastbaar is geworden, dat zij het eenvoudig als hun plicht als Nederlander en als Veteraan beschouwden, tot onze gelederen toe te treden om hecht en sterk gezamenlijk 't gestelde doel te bereiken, een krachtig en fier Nederland, onder het ons allen zo dierbare Huis van Oranje.

En met dit mooie besluit van het jaar 1952 beginnen wij met hernieuwde moed en enthousiasme aan het jaar 1953. Het eerste belangrijke feit wordt dan de vergadering van 17 Januari in Utrecht, waar de statuten en het huishoudelijk reglement voor de Vereniging vastgesteld zullen worden en waar een nieuw hoofdbestuur gekozen zal worden.

Afgescheiden nog van dit alles baart de financiële toestand ernstige zorgen. Dit is niet de schuld van onze vroegere secretaris-penningmeester of van het feit, dat onverantwoorde uitgaven gedaan zouden zijn, dat is beslist niet waar. De reden van de moeilijkheden is echter, dat zo heel veel Veteranen vergeten, hun contributie op tijd te betalen. Van het laatste kwartaal heeft bijna de helft onzer leden dit vergeten. En nu staan we weer aan het begin van het eerste kwartaal.

Jongens help de centenbaas van zijn zorgen af. Tezamen kunnen wij dit in orde brengen als iedereen meewerkt!

Het gironummer is nog steeds 581684 t.n.v. Penningmeester Veteranen Legioen te 's-Gravenhage.

Helpt allen mee en doe het NUI!

Het Hoofdbestuur.

Een daad in de Kerstweek

Is de daad in de Kerstweek gedaan?

Of had je geen tijd? Of kwam je er niet toe?

Er is elke week gelegenheid voor de daad die wij vroeger in het Kerstnummer.

Wij willen onze gewonde en verminkte makkers niet vergeten.

En ook niet de moeders en vaders van onze gevallen kameraden.

Oud zeer opruimen

2 Januari 1953.

Naar aanleiding van de correspondentie, die de redactie commissie ontving als gevolg van het verschijnen van het jaarnummer van 14 Nov. '52 en het daaropvolgende nummer van O.W., deelt zij het volgende mede. Zij meent er goed aan te doen deze stukken NIET meer in Oud Wapenbroeders te publiceren.

De redenen hiervoor zijn, dat het Kerstnummer nu niet bepaald geschikt is om onderlinge meningsverschillen in uiteen te zetten. Een spoedige publicatie was daarom dus reeds uitgesloten. Bovendien is de ontwikkeling van de gang van zaken in het Veteranen Legioen Nederland dermate vlug en ingrijpend gegaan, dat er in O.W. als het ware achter de feiten aan gelopen zou worden en dit slechts zou medewerken om de dagelijks veranderende toestand te vertroebelen.

De (nu nog) aanstaande verkiezingen van een geheel nieuw hoofdbestuur maken het ook ongewenst, dat in Oud Wapenbroeders — op welke wijze ook — stemming gemaakt wordt tegen of voor bepaalde personen.

Echter wil de redactie commissie zich niet onttrekken aan verontschuldigen en rechtzettingen, waar deze nodig zijn.

Zij stelt het daarom op prijs te verklaren, dat het weglaten van de naam van Dr. J. A. Verbrugh in haar verslag geenszins de bedoeling had om hierdoor — zij het negatief — een verwijt aan diens adres te richten. Het weglaten van de naam was het gevolg van het feit, dat Dr. V. geen enkel verwijt kon treffen.

Tevens erkent zij, dat haar verklaring, dat Ton Schilling op geen enkele vergadering te Apeldoorn aanwezig was geweest onnauwkeurig was, daar de Heer Schilling inderdaad op één vergadering aldaar aanwezig is geweest. Bovendien is de officiële oprichtingsvergadering van de redactie commissie te Leiden gehouden in tegenwoordigheid van het gehele H.B. en de gehele redactie commissie. Ten onrechte heeft de redactie commissie deze bijeenkomst beschouwd als een „kennismaking”.

Waar twee kijven, hebben twee schuld.

De redactie commissie heeft haar deel in de schuld erkend. Zij hoopt, dat de inzenders hiermede de zaak willen laten rusten.

Wij hebben allen in de laatste Kerst- en Nieuwjaarstemming onze gedachten over het afgelopen jaar laten gaan.

Laten we de onenigheden, die het Veteranen Legioen Nederland in het afgelopen jaar hebben beïnvloed als „voorbij” beschouwen en het nieuwe jaar met een zuiver vriendschappelijke stemming beginnen, ten einde ons legioen aan zijn doelstellingen te doen beantwoorden.

Vergeeten mogen we de gebeurtenissen echter niet, al was het alleen maar om er voor te waken, dat we dit jaar wederom zouden vervallen in de fouten van het vorig jaar. De kinderziekten hebben ons veel kunnen leren. Laten we tonen, dat we de lessen ter harte hebben genomen en laten we eensgezind bijdragen tot de groei en bloei van ONS legioen, met ter zijde stelling van in de grond kleine meningsverschillen, die geheel en al in het niet verdwijnen, wanneer we ze vergelijken met het grote doel waar we allen — ondanks alles — toch tezamen naar streven.

Wij wensen het Legioen in 1953 eensgezindheid, onbaatzuchtigheid, echte vriendschap, verdraagzaamheid, voorspoedige groei en bloei toe in al zijn geledingen.

Dat een sterk hoofdbestuur, tezamen met de kleinere onderdelen op gedisciplineerde wijze het legioen in rustiger wateren moge brengen.

Wij hopen tevens, dat bij het verschijnen van dit artikel de zon reeds zal zijn doorgebroken en de hemel geheel zal zijn opgeklaard.

De Redactie-commissie.

Het drukduiveltje

Onder het stukje „Herstellen” op blz. 18 van het Kerstnummer staat: „Amsterdam, 11 Nov. 1952.”

Hoe dat er onder komt, weet het drukduiveltje, dat zo nu en dan tussen de persen rondwaart.

Het hoort er niet onder. Men schrappet het dus maar. Een stukje dat een herstel geeft van iets in het nummer van 12 December kan natuurlijk nooit een maand eerder geschreven zijn!

Redactie.

Herdenking Gevallen in Indië

Wat gingen er vanmiddag, Zaterdag 27 Dec. '52, veel gedachten door mijn hoofd en dat van de vele duizenden die waren opgekomen ter herdenking van onze gevallen in Amsterdam.

Terwijl 't verkeer langs ons Nationale Monument op de Dam raasde, spraken in de Nieuwe Kerk naast het paleis ds Jonker, pater Van Erp en ds Tutuarima.

Ds Jonker riep het verleden op en voerde ons terug naar sawah's en tropeneilanden, naar de oetan en onze 22 erevelden in de Archipel, waar onze dode makkers liggen, die het hoogste gaven voor het doel, dat pater Van Erp zo juist in zijn op het heden gerichte rede omschreef: herstel van orde en rust in het Koninkrijk, van veiligheid en recht, niet om schatten te behalen of zich te verrijken. „O Nederland", riep hij, „vergeet uw doden niet, die ver weg liggen onder de zwijgende palmen waarover de felle tropenzon brandt. Menteng Poeloe, Kembang Koening, Medan, Makassar, ja overal, op ieder eiland van de grote Archipel liggen zij begraven."

Ds Tutuarima bracht een dankbaar saluut aan allen, aan hen die bleven en aan hen die terugkwamen, ridders in de ware zin des woords. Hij dacht in het bijzonder aan de toekomst van de volkeren van Nederland en Indonesië. Hij besloot zijn rede met te zeggen: „Ik had een wapenbroeder, geen dapperder dan hij, maar het kan ook zijn: Ik had een wapenbroeder, ik krijg er weer zo een."

Vervolgens begon de plechtigheid voor de Indonesische urn van het Nationale Monument op de Dam.

Generaal majoor der Art. H. J. J. W. Dürst Britt, oud terr. commdt. West-Java en oud commdt. der 7 December Divisie en de heer W. Romswinkel, wnd. voorzitter van ons Veteranenlegioen Nederland voerden hier het woord.

Plechtig was het moment, toen door alle aanwezigen een minuut stilte in acht werd genomen met het stadsgeroezemoes op de achtergrond. Te indrukwekkender klonk daarna onze nationale hymne, het Wilhelmus, door velen met diepe ontroering meegezongen.

Daarna werden de verschillende kransen, waaronder ook een van ons legioen, in eerbiedige herdenking bij de Indonesische urn neergelegd.

Een defilé van vele duizenden uit alle streken van Nederland, van het platteland en uit de steden, uit Rotterdam en Groningen, Vlissingen en Surhuisterveen, delegaties uit schier heel ons land, vele Ambonnezen tot uit Friesland en Twente toe, besloot op deze sombere Zaterdagmiddag deze ernstige herdenking.

Neen, wij vergeten nimmer onze makkers die vielen voor Koningin en Vaderland. Wij veteranen, vergeten nimmer onze kameraden.

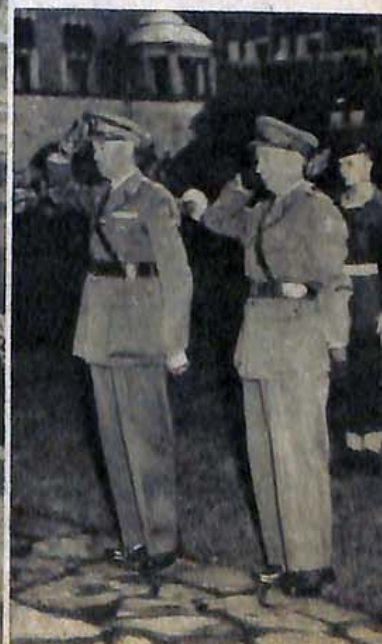
Dat zij rusten in vrede, daar ver weg in de tropen.

Gerard Reynen.

FOTO'S A. KOTMANN

27
DECEMBER
1952

Zal de zon schijnen? *Horas numero nisi serenas*

Spreuk op een zonnewijzer bij Venetië.

Ik tel slechts de zonnige uren.

Zo staat het op een zonnewijzer bij Venetië.

Een toepasselijk woord voor een zonnewijzer. Letterlijk toepasselijk. Want alleen wanneer de zon schijnt geeft de zonnewijzer de stand van de dag aan.

Is het ook van toepassing op ons? Telden wij in 1952 en zullen wij in het ingetreden 1953 alleen de zonnige uren tellen? Zijn die alleen van waarde en leven wij daarvoor alleen? Wij, die het geluk en de zon zoeken, het paradijs dat wij verloren?

Gelukkig, wij zijn geen zonnewijzers, wij wachten niet stil af, of de zon wil schijnen, we doen niet alleen dienst in de zon. Als bewuste jonge mensen weten wij, dat wij er met afwachten niet komen, dat wij zelf de zon, het geluk, moeten zoeken, ook in de regen, de storm, de mist, de duisternis. De wereld waarin wij leven is voor een groot deel wat wij ervan hebben gemaakt in het afgelopen jaar en ervan zullen maken in het nieuwe. Wij kunnen lange vertogen houden tegen elkaar, wij kunnen precies gaan omschrijven, hoe het naar onze gedachten moet, wij kunnen een mooi geestelijk en zedelijk vermaan opstellen — het helpt allemaal niets, als wij onszelf niet onderhanden nemen, de belemmeringen opruimen, die de zon beletten binnen te schijnen in dat eigen binnenwereldje van onszelf.

Hoe was het afgelopen jaar? Wij hebben er ons in de afgelopen weken al enige rekenschap van gegeven. Ons orgaan schreef een jaar geleden:

„1952 gaat belangrijk worden voor Nederland. Dit jaar 1952 zal 'n Nederland opbrengen, dat zichzelf losworstelt uit de moordende impasse en zich een weg baant naar een waardiger toekomst, of het legt er zich onverschillig bij neer

en sterft een langzame, verachtelijke dood aan eigen onverschilligheid en bloedarmoede.

De laatste mogelijkheid is zuiver theoretisch. Want WIJ zijn er nog en wij accepteren die mogelijkheid niet en nooit.”

Wat kunnen wij aan 't eind zeggen? Zijn wij met ons land op weg naar een waardiger toekomst? Is 1952 in dat opzicht beter geweest dan vorige jaren? En hebben wij als Legioen en als persoonlijk lid van het Legioen daartoe bijgedragen?

Nu kunnen wij twee dingen doen. Zeggen: we zijn verder afgegleden, het is hopeloos, we leggen er ons maar bij neer en zien wat ervan komt. Of: er zijn tekenen van opwaking, van een beter besef onzer nationale fierheid en onze stem heeft ertoe bijgedragen.

Progressie, tachtig jaar geleden en nu

Laten wij het op het laatste houden. Er zijn tekenen van opwaking; wij zitten weliswaar nog met vele nare zaken uit het verleden, er komen ook wel beroerde dingen bij elke dag... hoe kan dat anders in die onvolmaakte wereld. Maar er is terugkeer van fierheid, geestdrift voor onze nationale goederen — en daarmee zijn geen stoffelijke, maar geestelijke bedoeld — te bespeuren, en wij hebben onze taak en onze stem daarin.

Een mens is geneigd, de betekenis van een jaar te overschatten. In de geschiedenis en ook in ons leven, zijn die 365 dagen — of de 366 van 1952 — opgenomen in de stroom van de tijd, die doorgaat, niet op oudejaarsavond ophoudt om met nieuwjaarsdag opnieuw te beginnen. Toch zetten wij merktekens uit. En zo hebben wij ook 1952 afgepaald als een soort aparte periode. En wij vragen ons af: zijn er bemoedigende tekenen?

Wie de hierbij afgedrukte tekening van Daumier ziet, 84 jaar geleden op papier gezet, zegt: ja, zo is het, de dingen gaan traag, en wat wij de vooruitgang noemen, is een slakkengang. Technisch zijn wij wel hard opgeschoten, maar onze ideeën en onze harten zijn erbij ten achter gebleven. Onze wensen en idealen vliegen onze kracht ver vooruit, en aan het eind van een jaar komen wij tot het besef, hoe weinig er is terechtgekomen van wat wij ons hadden voorgesteld. En wanneer wij eerlijk de oorzaken daarvan nagaan, dan komen wij tot de slotsom: eigen schuld, te lamlendig geweest, niet vurig, geen geestdrift, geen ruggespraak, wij lieten ons maar gaan, wij werkten niet aan onszelf. Is het dan wonder, dat er ook in het Nederland waarvan wij zoveel houden en dat wij met al onze kracht willen dienen, zo weinig terecht kwam van wat wij hadden gewild?

Toch, nogmaals: er zijn tekenen dat Nederland weer streeft en zich bewust gaat worden dat het als volk en staat een taak heeft in de wereld. Een klein volk moet zich niet opblazen alsof het een grote mogendheid is. Maar het moet zich ook niet kleiner willen maken dan het is. Niet het inwonertal, maar de kracht, de energie, het intellect, de arbeidslust, het plichtsgevoel, het moreel, de volharding, de artistieke drift, het scheppend vermogen, het geloof, al deze geestelijke goederen zijn het, die de grootheid van een volk bepalen. En wij mogen terugzien op een jaar waarin deze in stand zijn gebleven, zo niet gegroeid.

Dat komt uit in het groeiend besef, dat Nieuw-Guinea deel van het Koninkrijk moet blijven, dat wij de West moeten laten voelen, hoe zij met ons verbonden is en moet blijven. Dat komt uit in het zich rekenschap geven van de vraag, of wij wel goed doen, zo maar plompverloren voor een verenigd Europa te stemmen, als wij niet zeker zijn van onze onafhankelijkheid als volk. Europa zal uit de versplintering tot een federatie moeten komen, maar met wel zeer duidelijke handhaving der verschillende staten in hun onafhankelijke volksbestaan. Het gevaar van de grote eenheidsstaten (of federaties van staten) voor de wereld is zo duidelijk, dat wij hieraan geen woord behoeven te wijden. Een volk is een natuurlijk gegroeide eenheid; die natuur moet behouden blijven en niet ont-aarden in een staatkundig bouwsel zonder kracht.

Andere tekenen dat Nederland zich wil handhaven zijn de opbloei van handel en scheepvaart, het feit van nieuwe wegen zoeken voor onze uitvoer, het gestadig werken, experimenteren en productverbeteren van onze industrie. Een van de beste gebeurtenissen in dit jaar is geweest het bezoek van Koningin en Prins aan Canada en Amerika, en de zeer vruchtbare reis van onze Prins naar de staten van Zuid-Amerika. Nederland zoekt nieuwe wegen voor zijn mensen en producten en dat Prins Bernhard hierbij zo voortreffelijk leiding geeft, doet ons te beter beseffen, hoe hij geheel een is geworden met ons volk.

De volkskracht blijkt ook uit de emigratie. Zo levenskrachtig bleek ons volk ook het afgelopen jaar weer, dat het binnen zijn eigen grenzen niet de ruimte voor zijn bestaan kan vinden. En wie in een der landen rondreist waar onze landgenoten zijn heengetrokken, hoort in hoofdzaak goede dingen over dezen.

Vervolg op pag. 10

Nieuws

uit de afdelingen

Afdelingsblaadjes.....

Dit keer was de oogst niet groot. Gaat het zakken of zijn zij reeds gestorven?

Afd. Noord-Oost Friesland:

Prima verzorgd Kerstnummer.

Afd. Steenwijk:

Het eerste blaadje over de brug met de leus: Ouwe jongens..... goele soep.....

Afd. Utrecht:

No. 2. (Red. ontving geen no. 1.)

Hou dat „open vizier” in de gaten.

Afd. Alkmaar:

Er komt leven in Noord-Holland.

Zet 'm op.....

Afdelings-Besturen, bazen van Afdelings-blaadjes, zend uw convocaties, berichten en blaadjes naar de Redactie O.W., maar ook..... naar alle Afdelingen van ons Legioen. Adressen Secretariaten zijn in ons Jubileum-nummer bekend gemaakt. Wij moeten van elkaar leren. En het is zo'n kleine moeite.

SCHIEDAM.

Secretariaat wordt tijdelijk waargenomen door de heer J. Verhoef, Ch. de Bourbonstraat 13 te Schiedam, i.v.m. het neerleggen dezer functie door de heer E. de Brabander.

DEVENTER.

Met de Afdeling Apeldoorn organiseerde Deventer een groots St Nicolaasfeest voor alle Ambonese kinderen van het woonoord TEUGE.

Speelgoed, snoep, fruit, enz. was er in overvloed.

De dames der Legionnaires hielpen hierbij trouw, zodat nu ook eens persoonlijk contact werd verkregen dit ter versteviging van de vriendschapsband in het Legioen.

Na de donder-toespraken van de Sint en het verorberen van drank en snoep, werd er een film vertoond, waarom veel gelachen werd. Beide afdelingen kunnen terug zien, en met recht, op een zeer geslaagde middag en roepen alle Afdelingen in de buurt op ook eens iets voor onze Ambonese Wapenbroeders te doen.

In Deventer komt nu nog een actie voor de zo broodnodige winterkleding.

GOUDA.

Bij de Afd. Gouda zijn Legioens-asbakjes en wandtegels verkrijgbaar. Zie foto.

Asbakjes groot f 1.90 11½ cm doorsnee

Asbakjes klein f 1.35 8½ cm doorsnee

Wandtegels f 3.— 15 bij 15 cm.

Aan Afdelingen wordt 10 % van het totaal afgestaan.

Geen as meer op de vloer, maar in een Legioens-asbak.

VRIEZENVEEN.

Met vertraging..... door de mist..... toch een filmavond in 't Groenendal te Almelo. En met resultaten. Doorbijten, kerels.

ALKMAAR.

Op 25 November l.l. werd in Paviljoen Kinheim de Afdeling Alkmaar opgericht en nog mooier..... een week daarna verscheen het eerste nummer van het Afdelings-blaadje. In Noord-Holland wordt alarm geslagen.

Het voorlopig Bestuur:

C. Verschoor, Frans Halsstraat 10, Voorz.

J. Smorenberg, Vice-Voorzitter

H. Rol, Secretaris-Penningmeester

G. Brouwer, Technische Commissie

H. Adams en Th. A. J. Koersen, Red. Afd. blaadje, Langestraat 83, tel. 3457/4995.

HENGELO (O).

Zorgden voor pakketten voor zieke Ambonezen en kinderen tijdens St Nicolaas. Presentjes waren voorzien van linten in de kleuren van de Ambonese vlag, wat ze erg op prijs stelden. En passant werden vrouwelijke patiënten voorzien met pakketten materiaal voor handenarbeid.

Bovendien organiseerden zij een lezing met lichtbeelden door Jan Glissenaar over diens reis per jeep van Indonesië naar Nederland. Zo kun je ook demobiliseren. Een lezing, die van het begin tot het einde bleef boeien en waarvan een groot aantal belangstellenden heeft genoten. Hengelo, een prima avond.

ALPHEN a. d. RIJN.

De eerste vergadering, een film-avond verzorgd door de heer v. d. Berg (British Film Library), het goede begin, en hier het Bestuur:

J. P. Samsom, Villa „Chante Merle”, Voorzitter;

J. R. Schulting, van Dijkstraat 3, Secretaris;

J. B. Jongejans, Wilhelminalaan 39, Penningmeester;

A. H. M. Christiaanse, Vondelstraat 24, Lid van het Bestuur.

Radio programma's

GEWIJD AAN DE STRIJDKRACHTEN

Voor belangstellenden volgt een opgave van radio-programma's met data, tijd en bij welke omroepvereniging, die speciaal zijn gewijd aan de Nederlandse strijdkrachten.

- 12 Januari 17.50—18.00:
Militair Commentaar (AVRO).
- 13 Januari 17.50—18.00:
MILVA (AVRO).
- 14 Januari 17.50—18.00:
Luchtverdediging in West-Europa (NCRV).
- 14 Januari 18.20—18.30:
„Landmacht op en onder water” (VARA).
- 15 Januari 17.30—17.40:
Militaire Rechtspraak (AVRO).

- 16 Januari 18.00—18.10:
„Ongelukken met straaljagers” (KRO).
- 17 Januari 18.40—19.00:
Westerse Defensie (VARA).
- 19 Januari 17.50—18.00:
Militair Commentaar (VARA).
- 21 Januari 17.50—18.00:
„Lappen en naaien” bij de Kon. Marine (NCRV).
- 22 Januari 17.30—17.40:
Waar kom ik terecht? (AVRO).
- 23 Januari 17.30—17.40:
Luchtmacht (NCRV).
- 24 Januari 18.40—19.00:
Westerse Defensie (KRO).

ASSEN.

Deze afdeling organiseerde in de foyer van het concerthuis te Assen 'n KOREA-avond, waar Kapt. J. W. van der Veer, de schrijver van het boek „Wij bidden om de dageraad”, het woord voerde.

Deze wist op zeer aanschouwelijke wijze (met schoolbord en krijt) de huidige politieke situatie uiteen te zetten, speciaal die van Korea.

Spreker zei o.m.: „Chinezen en Koreanen zijn de strijd ook moe, maar Stalin trekt aan de touwtjes en het geval Korea betekent een melk-koetje, zoals Indo-China, Malakka, Kenya, enz.”

Na deze beschouwing werd een film gedraaid, waaruit op te merken viel, dat Rusland de vrede niet wenst, (blokkade Berlijn), verder zag men een en ander over de strijd op Korea.

Na de pauze vertelde Kapitein van der Veer iets over zijn belevenissen van de beruchte Chinese overval op Wung Song, waar zoveel jongens van het Nederlandse Detachement sneuvelden.

AMSTERDAM

Deze afdeling organiseert avonden en geeft geen gegevens door. Vinden ze het niet nodig? Anna twee..... over.....

LEEUWARDEN.

In Berlikum, Wier ook meegerekend, werd een onder-afdeling opgericht. Proficiat met dit succes.

Voorlopig correspondentie-adres:
A. Wiertstra, 262 N, Berlikum (Fr.).

APELDOORN.

Penningmeester H. Stam Jr, Bas Backerlaan 14 te Apeldoorn i.p.v. M. C. P. Zweedijk, Ferd, Bollaan 20 te Apeldoorn. Toegevoegd werden de heren G. Joosten en H. H. S. Toom.

VOORNE en PUTTEN.

Afdeling Rotterdam hielp een handje en een voorlopig Bestuur kon in dat eilanden-rijk gevormd worden.

Het voorlopig Bestuur

J. W. Monquil, Zandweg 8, Oostvoorne,
Voorzitter;

C. Boender, Voorweg 22, Oostvoorne,
Secretaris;

Ph. v. d. Kooy, Maarland 57, den Briel,
Penningmeester.

WAGENINGEN.

Op 29 Nov. j.l. hield deze afdeling een propaganda feest-avond met het resultaat, dat het 200ste lid werd ingeschreven. Bovendien werd een Amerikaanse verkoop gehouden, waarvan de opbrengst bestemd was voor de zieke vrienden, welke verpleegd worden in het sanatorium O.N.O. te Renkum.

DEN HAAG.

Legionnaire van Gemenen bedankt voor de knipsels over de feestavond. Gelukkig eindelijk. Lang gewachten toch gekregen.

Avond van Wijk IV, een feest, dat de betiteling kreeg van „goeie soep”. Zal zeer zeker, o.a. er traden op „de Twee Zingende Dwazen”, bekend van Oost-Java en Leg. Tazelaar met een aardige piano-potpourri. Daarna stoven Sint en Piet binnen. De Sint sprak een vermanend woord uit het boek van zoete en stoute koloniale.

De man een surprise en een avond vol ouwe jongens-sfeer werd met een hernieuwd optreden der Dwazen besloten.

UTRECHT.

Secretariaat wordt tijdelijk waargenomen door de heer J. A. Tuil, Willem Barentzstraat 88 te Utrecht.

Zo zijn er heel wat zonnige uren te tellen in het afgelopen jaar. Ook voor ons legioen, dat gegroeid is, en dat de moeilijkheden teboven gaat komen.

Voor het nieuwe jaar zullen wij onze innerlijke opbouw moeten verstevigen. Wij zullen de goede geest moeten vinden waarin de verkeerde dingen vrijuit met elkaar kunnen worden besproken. Wij zullen bezielde en geestdriftige leden in onze afdeling moeten zijn, voor mogelijkheden moeten zorgen dat wij elkaar kunnen ontmoeten, in ons dorp, in onze stad, in onze provincie, landelijk wellicht ook een keer in dit jaar.

Wij zullen hebben te overwegen, waarin wij stuk voor stuk, ons land kunnen dienen. „Wij zullen”, zo schreef ons tijdschrift verleden jaar in 't eerste nummer, „hen — nl. onze mensen — opwekken, zeer bewuste en actief-werkende leden te worden, elk van de eigen partij, opdat ook in de binnenkamers van die partij-kringen onze stem zal worden gehoord”.

Met name kunnen wij het als een taak voor dit jaar zien, onze vrienden, de Ambonezen te helpen, overal onze stem te laten horen, dat Nederland nu eindelijk zijn verplichtingen ten opzichte van hen moet nakomen: eerherstel, een geschikte landstreek, waar ze vrij kunnen wonen, een nieuwe toekomst, taak en arbeid. Het kan niet zo blijven als het ook in 1952 was met deze trouwe rijks-onderdanen. En wat wijzelf in onze eigen omgeving voor hen kunnen doen, laat het niet na, wapenbroeders en -zusters!

Zullen wij alleen maar zonnewijzer zijn en de zonnige uren tellen?

Laat ons liever zorgen, dat er veel zonnige uren zijn in 1953, voor anderen, dan zijn ze er ook voor onszelf. Het Nederland dat wij willen dienen, bestaat uit mensen, slechte en eigenwijze, goedwillende en verdraagzame, arme tobbers en zelfbewuste figuren. Dienen wij hen allen, maar allereerst de zwakken en ellendigen, die het nodig hebben. Wij laten ons bezielen door de geest waaruit ons Legioen is geboren, dan kan 1953 beter worden dan 1952.

Allen een vruchtbaar, werkzaam en zonnig jaar toegewenst in eigen kring en op je plaats in het Legioen.

P. K.

BIJ DE JAARWISSELING

Het donker heerst over de aarde
Vol duisternis en diepe angst;
De Satan houdt nu zijn parade
En doet zo menig goede vangst.

En telkens als, tussen twee jaren,
De klok zijn twaalf slagen dreunt,
Zien wij een nieuw jaar vol gevaren,
Een mensheid, die van vrezen steunt.

Vrees voor gebrek en vrees voor oorlog,
Voor dood of voor het slavenkamp;
De één vreest dit, een ander weet nog
Een veel, veel erger, denk'bre ramp.

En toch is ons op schrift gegeven
Niet voor de toekomst bang te zijn;
Wil de dag van morgen morgen leven,
Zijn zorgen zullen voor morgen zijn.

Weer is een jaar teruggetreden,
Geworden tot geschiedenis;
Het bracht niet de gewenste vrede,
Het liet ons in de duisternis.

Maar hoe gelukkig, dat wij weten,
Dat led're nacht een ochtend kent
En dat het duister al is vergeten
Als de zon de eerste stralen zendt.

Wij weten niet wanneer het schijnen
Van 't nieuwe licht beginnen zal,
Maar dat het duister zal verdwijnen,
Dat weten wij toch bovenal.

Wij hoorden die twaalf slagen klinken,
't Was in het Oude Jaar nog mis,
Maar hieven het glas en zijn gaan drinken
Dat het nieuwe jaar het goede is.

Want als wij staan bij het beginnen
Van een nieuw jaar in 's werelds loop,
Is het een tijdstip van bezinnen,
Maar bovenal een tijd van hoop.

Zonneschijn komt toch steeds na regen,
Die spreuk is altijd nog bewaard;
Wij wensen ieder: Heil en Zegen,
En allen, allen: Vrede op Aard.

D.

ouwe jongens

In „Stars and Stripes“ laten wij wederom iets over de Nederlanders in Korea. „Stars and Stripes“ is het Amerikaanse blad voor de soldaten, het is hetzelfde wat Wapenbroeders voor ons in het goede oude Indonesië was.

Over de bittere koude van Korea lezen wij zo af en toe eens in een Hollandse courant, doch wat onze mensen daar eigenlijk presteren, dat weten de meesten van ons helaas niet. Een Amerikaans correspondent bezocht de Nederlanders, en hij schrijft het volgende:

Het zelfbewuste puikje van de Hollanders vecht met de vijand.

Bij het Ned. bat. 24 Sept. — De Hollandse infanteristen, die een buitenpost op het Westelijk front bezetten, worden met de dag doller. Sinds twee weken hebben ze niets anders gedaan dan aan de neuzen van de Chinezen getrokken, die een paar honderd yards verder zitten.

„Ze willen niet met ons vechten“ zei een korporaal vanmorgen, en hij spuwde vol afkeer op de grond, „we weten niet waarom“. De hele Nederlandse sectie ziet deze rustige sector als een persoonlijke belediging. De mannen zijn heimelijk afgunstig op de vlamme actie aan hun linkerkant.

De laatste Nederlandse tactiek om een gevecht met de Chinees uit te lokken is, scherpsschutters uit te zenden om ver vooruit geschoven rode posten te verrassen. Als dan een vijand zijn hoofd opbeurt, heeft de sluipschutter hem te grazen. Ik gebruik mijn scherpsschutters steeds op een speciale manier, vertelde de Hollandse commandant, de Lt Kol. C. Schilperoord uit Rotterdam mij. Hij meent dat de jongens elkaar gebruiken als lokaas voor de Chinezen om ze te prikkelen uit hun bunkers te komen, zodat zij hen kunnen beschieten. De Nederlandse verbindingsofficier zei, dat iedere sluipschutter uitgezonden wordt met de directe order, om iedere dag minstens één Chinees te pakken te krijgen.

Soldaat Crebas uit Alkmaar vertelde hoe hij met zijn ploegmakkers op een dag twee Chinezen te pakken kreeg. „Wij verborgen ons in dat bos aan de kant van die Chinese heuvel“ zei hij. „We wachtten er vier uur lang, maar we zagen geen Chinezen. Dus zei ik tegen Jan we gaan naar de heuvel toe.“

Crebas' metgezel, Jan Ziekam uit Nieuw Guinea, kon niet in het Engels tegen mij spreken, maar hij probeerde zijn afkeer van

de Chinezen voor hun tekort aan vechtlust duidelijk te maken. Crebas vertelde, dat hij en zijn maat naar de heuveltop toe holden, elkaar dekkend, het geweer gereed houdend om te schieten.

„Ik hem vooruit, dan hij mij dekkend, en zo wisselden wij steeds elkaar af“.

Toen de twee mannen de heuvel naderden, bijna midden in de weerstandslijn van de vijand, keken de Chinezen in opperste verbazing uit hun bunkers naar een Hollander, die op klaarlichte dag op hen toeliep. „Ik heb één van hen doodgeschoten“, zei Crebas, „toen greep een ander zijn machinegeweer, maar ik schoot ook al op hem, maar ik geloof niet dat ik hem gedood heb.“ Toen vluchtten de twee mannen terug de bossen in, en kropen in een paar uur terug naar hun eigen linie.

De laatste week hebben de scherpsschutters zes Chinezen te pakken gehad. Hun commandant vertelde, dat de mannen vermond waren en hun gezicht voor het karweitje van 24 uur zwart maakten. „Wij gebruiken hier dezelfde tactiek als in Indonesië“, zei de Holl. commandant, het gevolg is, dat de Chinezen ons niet meer besluipen. Twee sluipschutters zijn geplaatst op een post 250 yards van de Chinese loopgraaf. In de eerste paar dagen nadat de Nederlanders er kwamen, woedde er een scherpsschuttersduel op korte afstand. Het slot was, dat de Chinezen het opgaven. „Ik denk wel dat onze scherpsschutters de beste zijn“, aldus de commandant, „dit is een bijzondere oorlog. Je kunt hem niet voeren met een boek in de hand. Je moet hier dingen doen die de vijand niet verwacht“.

Aldus het artikel van een Amerikaans verslaggever in de Amerikaanse soldaten courant. Wij zijn trots op soldaten als deze jongens. Dit is maar één voorbeeld, maar het toont, hoe onze jongens zijn, de Nederlandse militairen, die ons aller naam hoog houden in het buitenland.

Bill Carmiggelt

Gedenkboek „4-8-R.I.“

Nog een klein aantal exemplaren.

Bestel nog heden bij:

W. S. KROON,
Joh. Verhulstweg 18,
Bloemendaal

Gedenkboek „4-8-R.I.“

Ho denken Legionnaires erover!

Korea, 6 Sept. 1952.

H.H. Redactie,

Beste oud-wapenbroeders,

Naar aanleiding van een schrijven in Uw Wapenbroeders van 18 Juli 1952, nr 18, over Korea, getiteld „Gedachten in Korea”, ondertekend door een medestrijdmakker van mij, met de voor mij onbekende naam: M.H.N.D.V.N., wil ik hierover een tegenstuk schrijven. U zou het kunnen noemen „Oordeel niet te snel”. Het viel mij nl. op dat deze persoon een zeer streng oordeel velde over verschillende dingen, waar hij schijnbaar nog niet genoeg van afweet.

Ik ben n.l. zelf bij elkaar ruim vier jaar vrijwillig in Indië geweest, en zit nu voor de tweede maal in Korea. Hiermee wil ik niet zeggen, dat mijn oordeel dan zo goed en zuiver zal zijn, ik wil nu alleen de toestand van beide kanten bezien, en laten zien.

Speciaal wil ik wijzen op het gezegde dat dit een zo onvruchtbaar land moet zijn. Dit is niet juist. Het grootste gedeelte van Zuid-Korea leeft van de landbouw, en zoals ik gezien heb groeit hier alles zeer goed. (En is men vergeten, dat Korea het land is dat de meeste en beste rijst levert?). Dat de bevolking haar landerijen niet kan bewerken, is niet geheel haar schuld. De oorlogvoering eist hier, dat er veel van het land in beslag genomen wordt voor militaire doeleinden, zoals opslagplaatsen voor voedsel, munitie, en vliegvelden en nog meer dingen, die te veel zijn om op te noemen.

Dat het hier een rotzooi is, kan ik mij heel goed voorstellen. De eerste keer dat ik hier was, kwamen wij dikwijls in streken waar je niet kon zien dat het land in oorlog was. Alles leefde daar netjes, iedereen zag er schoon uit, (de Oosterling baadt zich nog steeds tweemaal per dag!) en iedereen had z'n huisje met minstens een koe of een varkentje. Maar toen de oorlog daar een paar keer heen en weer was gegaan, de artillerie zijn werk had gedaan, en wij het onze, toen was er niet veel meer overgebleven voor de bevolking. Ze werd geëvacueerd en had zowat alles verloren, alleen kon men soms een potje of pannetje en wat mondvoorraad meenemen, mits men daartoe de tijd had. De mensen zochten dan naar een ander plekje, maar overal was oorlog en nergens vonden zij rust. Hierdoor werden veel gezinnen uit elkaar gerukt. En steeds maar vluchten, en nu nog vluchten. Ik heb ze gezien toen ze naar het zuiden vluchtten boven op spoorwagens, in een temperatuur van 20 graden onder nul. Was het een wonder dat er langs de spoorlijnen tientallen lijken lagen en de kinde-

ren hun ouders en familie niet meer terug konden vinden? Wie moest er voor deze kinderen zorgen? Wat kwam, en komt er van deze kinderen terecht? De ouders waren in dienst, en deze kinderen zijn aan hun lot overgelaten, ze gaan stelen, hebben honger, en vervullen. De mensen hier hebben niets meer, en krijgen niets. Wij rukten weer op in moordende gevechten, er werden wegen aangelegd kris-kras door het land, er kon geen rekening met sawah's (rijstvelden) worden gehouden, afgezien van het grote aantal aangelegde mijnenvelden, het front moest men kunnen bereiken met de zwaarste stukken artillerie en voertuigen.

Men gelooft toch wel dat met deze acties alles werd vernield, en daarbij de bevolking in een ellendige toestand was. Dit is dus het land van de „ochtendstilte”.

Thans is het een land van oorlog, met alle gevolgen van dien, en zou het dan daarom een „rotland” zijn waar het nog erger stinkt, dan in de ergste kampong van Indië?

Ook lever ik zware critiek op de mening die de schrijver is toegedaan over de Zuid-Koreanen, die eerst met de Jap tegen Holland vochten in Indië. Laten we eerlijk zijn en blijven. Was Korea niet dertig jaar onder Japanse bezetting? De ouderen konden zich misschien weren, maar de jongeren? Zouden het allen vrijwilligers geweest zijn? Wat konden deze jongeren er aan doen, toen zij ook door de Jappen werden opgeroepen om soldaatje te spelen?

Laten we eens in onze eigen rijen kijken hoe het daar is. Vechten wij ook niet met mensen die in de rijen van het Duitse leger stonden, en die zich toen schijnbaar tegen hun eigen volk keerden en die nu proberen de door hen gedane fout weer goed te maken door te vechten in onze gelederen en de eer van het Nederlandse Detachement helpen hooghouden, en het zelfs nog beter maken door hun daden?

God vergeeft alle mensen hun fouten, en wij mensen zouden dit niet willen doen? Laten we nooit te streng oordelen. Wij, die dit nooit gedaan hebben, en trouw aan het Vaderland zijn gebleven, mogen wij dan iemand beoordelen en veroordelen?

Laten we verder aan het „onze schoenen poetsen” niet te veel woorden verspillen. Ik vind dit werk niet zo erg en hierdoor kunnen we nog een voorbeeld zijn voor deze Koreanen. Het is eenmaal zo, dat als we uit de lijn komen we er weer normaal moeten uitzien, en de sporen van het front moeten zien uit te wissen, dan volgt weer regelmatig wassen en scheren, kleren was-

sen en schoenpoetsen, wat in mijn ogen zeer normaal is. Natuurlijk kankeren wij graag, maar moeten wij naast frontsoldaat, ook niet gewoon soldaat zijn? Dus het woord „model-dienst” moeten wij niet te hard roepen.

Ten laatste zijn wij hier allen vrijwillig, dus het woord *moeten* is er niet bij. Dus *moeten* wij het land in oorlog nemen zoals het is. Het is zo gemakkelijk om afbreken de critiek uit te oefenen, maar heel moeilijk iets op te bouwen. De Koreanen herstellen zich nog steeds van de klap die zij hebben gekregen van deze oorlog, en het zal na deze oorlog nog vele jaren duren voordat dit land hier weer een beetje normaal is. Tien jaar na deze oorlog mogen ze best nog wel eens gaan kijken naar dit „rotland”, wij zouden dan verwonderd staan. Waar een oorlog woedt, kan nu eenmaal geen normaal bestaan zijn, en lijdt de bevolking armoede en ellende. De jaren 40-45 zijn wij toch nog niet vergeten? Wapenbroeders, ik ga eindigen, en ik hoop dat ik met deze brief heb bereikt: „oordeel niet voordat er kennis van zaken is”.

BENNO VAN LEEUWEN
K PL. I. 240909004. STAF-CIE.

*Open Brief aan de Redactie
van Oud-Wapenbroeders.*

Sobats,

Naar aanleiding van de vergadering van Zaterdag 22 November te Utrecht, wil ik even het volgende opmerken.

Op onze vergadering was vertegenwoordigd het H.B. en alle afdelingsbesturen in den lande, Keiharde Knapen, die gezworen hebben, niet te zullen rusten, voor Nederland bevrijd is van zijn benauwende schotjesgeest, zijn duffe kruidenierspolitiek, zijn vriendjespolitiek, zijn partijpolitiek, noem maar op wat nog meer.

Ik zat Zaterdag op deze vergadering en nu moet het van mijn hart. Was dat de geest van de echte Legionnair, was dat opbouw, mannen, waar is de geest gebleven die ons in tijden van nood samenbond op Java, Sumatra en elders.

In ernst vraag ik je mannen, was dit afkraken van personen wel zo noodzakelijk, als men deed voorkomen? Ik heb nota bene iemand horen zeggen, dat hij uit de mond van de voorzitter nog niet gehoord had dat hij (de voorzitter) fout geweest was. Als wij kerels willen zijn en dat willen wij immers graag, laten we dan ophouden met deze zielige vertoningen. Het is geen debatingclub, maar bittere ernst en ik voor mij kreeg de indruk, dat dit tot velen niet door wil dringen.

Laten wij goed beseffen, dat bij een grote vereniging fouten gemaakt worden, zelfs grove fouten, dat kan niet anders, wij zijn een te jonge vereniging, om alleen met kleine vergissingen te kunnen werken. Wij kunnen alleen iets bereiken met dit ene doel voor ogen: NEDERLAND.

Onze rivalen liggen op de loer om ons de eerste keer de beste de nek te breken, iedere tweespalt zullen zij aangrijpen als stok om de hond te slaan.

Het gaat niet aan iemand, die alles geeft voor het Legioen zomaar à bout portant te wippen. Van deze mensen moeten wij het hebben, het zijn de mensen waar wij op moeten drijven.

Bezinning is er nodig, opbouwen, daar moeten wij mee verder gaan en niet beginnen met afbreken, dan moeten we opnieuw beginnen en wie zal daar de kracht toe opbrengen. Wij moeten verder werken met de mensen, die meer willen dan pronken op een vergadering met hun destructieve, kleinzielige, echte slappe burgerredenaarsmentaliteit.

Ik hoop, dat de betrokken afdelingsbesturen de opmerking rot-hoofdbestuur met rode kaken in hun zak zullen steken, want die was voor hen bedoeld en niet voor het H.B.

Intussen, verblijf ik met

Legionnairesgroeten,
R. Munter.

EENZAAM GEBED

DOOR JAAP BILDER

*Door het duister van de bamboe-ramen
Stroomt de sterrenstille op mij neer
Gij weet, hoe ik in eenzaamheid o Heer
Weer donkre plannen ga beramen.*

*Gij kent het donker stromen van mijn
bloed
Van eenzaamheid en hunkering
doorwogen.*

*O, geef mij, die eenzaam ben de moed
Te vechten: Te vaak heb ik U reeds
bedrogen.*

*Als een soldaat in de verlatenheid
Smeek ik om de weldaad Uwer kracht.
Want aan de ramen staat de Eenzaamheid
En wilde sterren bloeien in de nacht.....*

*Ik buig mij door de nachtelijke ramen
En zie de Eenzaamheid in het gelaat:
Een trage glimlach om mijn onbekwame
moed.*

*O, dat Gij mijn hunkering verstaat
Gij kent het donker stromen van mijn
bloed*

*En de stilte in mij: groot en zonder tijd,
O, geef mij sterk te zijn, geef mij moed
Want aan de ramen staat de
Eenzaamheid.....*

GESPREK

met God

„God en de soldaat zijn er voor de nood.”

Versregel uit ons 2e nummer.

- Wij worden in één adem genoemd, God; wanneer de nood aan de man komt, hebben ze ons nodig. En anders.... zijn wij vergeten. Maar ik heb zo'n gevoel, alsof U mij ook vergeet. Waarom luistert U nooit meer naar mij?

*** Hetzelfde vraag ik je hele leven al aan jou!

- Maar ik heb meer reden om te klagen, God! Het is nu de laatste dag van het jaar, van dat mooie jaar 1952, en wat heb ik van U gemerkt? Wij hier zouden eindelijk wel eens wat ervan willen merken, dat U er bent en dit wereldje van ons niet helemaal aan zijn lot overlaat.... en ikzelf wou eindelijk ook wel graag wat licht en uitzicht hebben!

*** Ben jij dan niet juist van Bethlehem teruggekomen? Heb je mij daar dan niet gezien?

- U? In Bethlehem? De gelovigen gunnen elkaar daar de ruimte niet om te bidden. Ze willen allemaal een kapel hebben op de plaats waar Uw kribbe heeft gestaan. Allemaal zongen ze er van vrede, maar ieder op zijn eigen wijs, en tegen elkaar in.

*** Leerden mijn engelen hun dan niet de goede wijs van de vrede op aarde? Ze staan zichzelf en elkaar in de weg, om Mij te zien. Jij ook, mijn jongen. Je had Mij kunnen ontmoeten, dit jaar, ook zo pas in Bethlehem, dat Bethlehem diep binnen in je, waar het kind ligt, het kind dat jij bent en het Kind waarin ik tot de wereld van jullie kwam.

- Ach, God, U weet toch, ik ben geen kind meer. Ik was soldaat, ik heb gevochten. Dat was nodig, zeiden ze, voor het recht en de rust en de orde. En ik heb erin geloofd. Ik heb mee doorgeperst in de blubber, de hitte en de kou.... Maar wat heeft het geholpen! Is er ooit op Uw verdoemde wereld een betere toestand gekomen door te vechten?

*** Mijn wereld is niet verdoemd, maar gered door mijn Zoon.

- Mooie wereld! Toen ze mij in Indië niet meer nodig hadden om voor mijn vaderland daar orde te stichten, meldde ik mij voor Korea... weer in de blubber, de hitte, de kou, de ellende, samen met die andere knapen uit andere landen. Wij hebben een ruïne van dat land gemaakt, voor onze ogen hebben wij de mensen zien sterven van honger en vuur en kou. Drie van mijn kameraden liggen dood in Indië, onder een kruis, mijn beste sobat is in Korea verlamd door een scherp in zijn rug.... nu ben ik terug, en nu vraag ik U, God, zijn we iets opgeschoten?

*** Je hoeft mij dat ales niet te vertellen. Ik weet het wel.

- Indië is er ongelukkiger aan toe dan vroeger.... Korea is verwoest.... En ik ben hier terug in een land waar ze er niets van begrijpen en je wat wazig aankijken als je vertelt, hoe erg het is. Ze zijn alleen maar benauwd en hopen, dat je weer zult gaan vechten als de Rusen komen! Wat hebt U hierop nou te zeggen?
- *** Jij ziet het alleen van jouw kant, mijn jongen. Er werken krachten en driften waarvan je geen weet hebt, ook al heb je de dood in het gezicht gezien. Je wilt mij toch niet verantwoordelijk stellen voor wat jullie mensen van de wereld maken! Als jullie niet beter weet, dan erop te slaan en de meest satanische moordwapenen uit te denken en te gebruiken om het recht of de vrijheid, of de democratie of hoe jullie dat op aarde noemt, te verdedigen, kan je dat toch niet aan Mij verwijten. Heb Ikzelf, door Mijn Zoon, niet gezegd: Steek uw zwaard in de schede, wie het zwaard opheft, zal erdoor vergaan? Is dat misschien jullie ellende, dat de wereld bezig is te vergaan omdat zij telkens weer het zwaard trekt?
- Maar God, moet U mij dat verwijten? Wij worden gestuurd, wij gewone jongens. Het vaderland en de vrije wereld beveelt ons: vechten, tegen de terreur, de knoet, het onrecht, tot behoud van dingen die meer waard zijn dan het leven en het gewone menselijke geluk. Moet daarvoor dan niet worden gevochten?
- *** Maar verwijt Mij dan niet, dat de wereld er zo boos en duister uitziet. Dat is niet de wereld die Ik wil, al blijf Ik ze vasthouden.
- Ik kom weer niet met U klaar, God. Het wordt allemaal raadselachtiger en wondelijker als ik met U ga spreken.
- *** Mijn gedachten zijn hoger dan jouw gedachten, en Mijne wegen hoger dan jouw wegen.
- Maar hebt U dan toch geen woordje voor mij op deze laatste avond van het jaar, mijn God?
- *** Nu kom je Mij nader. Als ik niet maar God ben, doch jouw God, wordt alles anders. Heb Ik niet in Jezus aan jullie laten voelen, dat Ik weet te lijden voor jullie, omdat jullie geen andere uitweg meer zien dan een be-wapening, die tot een ontzaglijk Armageddon moet leiden?
- Hoe kunnen we zonder wapens vechten!
- *** Ik schep een eeuwig rijk van vrede, recht, vrijheid, geluk. Door jullie wereld en door jullie oorlogen heen, daarachter en daarboven uit. En als je Mij aanspreekt als „Mijn God”, heb je daar deel aan, mijn jonge wapenbroeder.
- Een schrale troost voor het nieuwe jaar, mijn God!
- *** De enige die ik bieden kan. Jij hebt in deze duisternis waarin je bent geen besef van dit paradijs! Als je ogen geopend worden, zul je die wereld zien blinken door alle narigheid en leed heen. Maar jullie zien dat licht niet, verblind als je bent door de schelle kunstlichten van de aarde. Pas wie stil is, ziet en hoort Mij.
- Maak mij dan stil, en laat mij niet alleen dit jaar, mijn God!
- *** Wie Mij zoekt, zal Mij vinden. Zelfs ben Ik gevonden van hen die mij niet zochten.
- Ik laat je niet los, mijn jongen!

P. K.

Familie berichten

GEBOREN

De Heer B. Brandsma (ex 1-12-R.I.) en
Mevr. A. W. Brandsma-ter Mors geven met
blijdschap kennis van de geboorte van hun
zoon

Bernie

Enschede, 7 December 1952.
Siemensstraat 18

VERLOOFD

Rie Kuyper

en

Bertus Hol

(ex 6e Grenadiers)

Utrecht, 6 December 1952.
Kromme Nieuwe Gracht 12

Corrie Keuning

en

Jan Broers

Leeuwarden, 25 December 1952.
Emmakade 144

Rie van Beek

en

Hans van Rijn

Den Haag, 25 December 1952.
Apeldoornselaan 206

Dora Driessen

en

Wlm Duyndam

Rotterdam, 25 December 1952.
De la Reijstraat 20c

Rie Baars

en

Giel Kouwen

Heiloo, 26 December 1952.
Groenelaan 5

Anny Wildeman

en

Gerrit J. Bulter

(ex O.V.W.-2e Esk. P.A.W.)

Eindhoven, 26 December 1952.
Kamillestraat 72

Solange Deville Cavellin

en

G. H. van Diermen

(ex K.N.I.L.)

Nijmegen, 28 December 1952.
Berg en Dalseweg 62

Ma Huizer

en

Jan Berkman

(ex 2-5-R.I.)

Barendrecht, 1 Januari 1953.
Dorpsstraat 73

GETROUWD

B. Beltman

(ex. 2-1-11-R.I.-O.V.W.)

en

Henny Nyhoff

Balkbrug, 22 November 1952
P 26

Th. J. Stuurop

(oud Pel. Cdt. 421 Bat. Inf.-
Madioen)

en

M. C. Dekker

Assen, 9 December 1952.
Nieuwehuizen 9

Geert Valkema

en

Sara Broersma

Groningen, 30 December 1952.
Nw. Ebbingestraat 137a

Cornells J. J. Knijpenburg

(oud O.V.W.-3e Esk.
P.A.W.-R.H.v.B.)

en

Theresia M. Meulekamp

Den Haag, 3 Januari 1953.
Damasstraat 213

Tengevolge van een ongeluk kwam
te Colijnsplaat om het leven

Legionnair D. DE VOS

Wij wensen de ouders alle sterkte
en kracht naar kruis om dit grote
verlies te kunnen dragen.

Rust in vrede, Legionnair.

AMBON

IN DE TWEEDE KAMER

Bij de begroting van Buitenlandse Zaken zijn ook de Ambonezen ter sprake gekomen. Hierbij zal het ongetwijfeld velen onaangenaam aandoen dat dit een onderwerp vormt van dat hoofdstuk. Het gaat toch immers om onze wapenbroeders, die met ons samen hebben gediend en gestreden, die behoorden tot de strijdkrachten van ons Koninkrijk en tot de trouwste onderdanen van H.M. de Koningin. Is dan de wijze waarop ze de dienst gaan verlaten een aanlegenschap van buitenlandse betrekkingen?

Het is zeer begrijpelijk als er zo wordt gedacht, maar toch meen ik dat we dit niet als ongunstig moeten zien. Het is droevig, maar waar: Nederland heeft hen afgestoten en herstel van het oude is onmogelijk; men heeft hier inderdaad Geschiedenis gemaakt. En ook onze oude makkers zelf weten dat de Nederlandse vlag niet meer hun vlag is. Zij hebben nu eigen vlag en eigen Staat.

Maar het was geen opwekkend debat, want het is heel treurig en behoorde zelfs onbegrijpelijk te zijn, dat er zo algemeen maar blijkt te worden aanvaard dat het recht vertrapt wordt. Alleen van de heren Ritmeester en van Rijckevorsel klonk een ander geluid. Kenmerkend voor de wijze van denken van de Regering en het grootste deel der Kamer moet echter worden geacht de volgende opmerking van de heer Van Baal, die kwam na een mededeling, dat er onrecht gedaan was aan de Ambonezen en aan de Republiek der Zuid-Molukken. „En dan meen ik, Mijnheer de Voorzitter, dat op dit ogenblik aan de Ambonezen hier te lande, zowel als aan ons, de macht, de middelen en ook de bevoegdheid ontbreken om deze Republiek der Zuid-Molukken recht te verschaffen. Wanneer wij desondanks zouden trachten de zaak der Republiek der Zuid-Molukken tot recht te verheffen, dan kan daarvan alleen schadelijk resultaat worden verwacht. Ik kan er daarom mee instemmen, dat de Regering thans er bij de Regering van Indonesië op aandringt een oplossing te zoeken binnen het kader der autonomie, welke de tegenwoordige staatsrechtelijke organisatie mogelijk maakt”.

Bescheiden erkenning van onmacht, maar verder zeldzaam verwaten. Ook de volksvertegenwoordiging kan iets niet tot recht verheffen. Zij stelt de wetten vast, dat moet zijn het vastleggen van het recht, is het iets anders, dan zijn de wetten slecht en onrechtvaardig. Het recht van de Zuid-Molukken staat onomstotelijk vast, het wordt hier ook erkend. Dan is er

geen optreden van Regering en Kamer nodig om het geldig te maken en daardoor pas tot recht te verheffen. Onze rechters hebben het erkend en daarnaar hun uitspraken gericht.

De oplossing, welke nu dan wordt gezocht, is het terugzenden van de Ambonezen, welke zich hier bevinden, naar Indonesië. Niet een terug naar Ambon; de heer Van de Wetering stelt het scherp dat dit verkeerd zou zijn, omdat er velen onder hen zijn, die nog nooit op Ambon zijn geweest en Ambon een zeer zwakke economische basis heeft.

* *

Nu rekent men toch wel heel weinig met twee zeer belangrijke punten. Dat zijn de toestanden in Indonesië en de wens der Ambonezen.

Die toestanden dan. Niemand in de Kamer kan zeggen dat hij niet op de hoogte is van het feit, dat het daar heel slecht gaat. De nationale en anti-Nederlandse sentimenten worden hoger opgezwepen dan ooit en het zou moeilijk zijn een tijdstip te bedenken, waarin het onredelijker is een overgave van deze Ambonezen aan Indonesië in beschouwing te nemen, dan juist nu. Generaal Scholten heeft in de Memorie van Antwoord van de Regering aanleiding gevonden om, in Elsevier, heel duidelijk te stellen, dat men ook te maken heeft met de gevoelens en opvattingen der Ambonezen. Men kan maar niet over hen beslissen en zij hebben zeer duidelijk gekozen tegen Indonesië; voorzover ik het zie is dat hun ook wel geraden.

Maar velen voelen aan dat de aanwezigheid van deze Ambonezen in Nederland ons volk een duidelijke aanklacht voorhoudt tegen het beleid der afgelopen jaren. En verder kosten ze geld. Dan wil men ze maar laten verdwijnen en nu, om het geweten te sussen, aan Indonesië, of misschien wel aan een Indonesiër, de belofte vragen van meer zelfbestuur voor Ambon. Wij hebben met het zelfbeschikkingsrecht van de Ronde Tafel nog geen leergeld genoeg betaald, Ambon wel. Maar hier zal men, als straks die beloften ook niet worden gehouden, dit weder ernstig betreuren; er komen wat krokodillentranen, de zakdoek wordt wel weer gewassen en we zijn van de last af.

Over het algemeen werd er wel met waardering en op sympathieke wijze over de Ambonezen gesproken. Alleen de heer Goedhart maakt weer een uitzondering. Hij zegt rustig: „Zij horen in Indonesië thuis en niet hier in Nederland. De politieke conflicten, die zij met Indonesië menen te

hebben, kunnen niet hier in Nederland uitgevochten worden. Zij kunnen ons land niet als operatiebasis gebruiken voor een politieke actie, die in feite een intern Indonesische aangelegenheid is, waar Nederland niet in betrokken kan worden. Het is dan ook helemaal niet duidelijk, waarom het gezag op 7 November jl. heeft toegelaten, dat een deel van de hier te lande vertoevende Ambonezen — al of niet opgehitst door bepaalde Nederlandse kringen — voor het bureau van de Minister-President de boel op stelten heeft kunnen zetten. Wij laten hier gelukkig geen communistisch geknoei van Indonesiërs meer toe. Er is evenmin aanleiding om rechts-extremistisch gedoe van Ambonezen toe te laten". Men kan zich dan herinneren dat op die datum, op keurig gedisciplineerde wijze, een verzoekschrift werd aangeboden en kan ook licht, evenals de heer Van Baal, schrikken van zulke koude harteloosheid.

* *

Het is dan een verademing dat er, zoals gezegd, nog een paar stemmen zijn, die klinken voor het hooghouden van het recht. De heer Ritmeester wijst er op, dat in de Memorie van Antwoord, inzake de aangelegenheden der Nederlands-Indonesische Unie, ten onrechte het standpunt wordt ingenomen, dat slechts een werkelijkheid van feiten zou bestaan en dat de werkelijkheid van een geldende rechtsorde, waarvan het zelfbeschikkingsrecht een wezensbestanddeel vormt, praktisch geheel wordt verloochend. Maar in de resolutie van de Ronde Tafel neemt de federale opbouw, met het daarmee verweven zelfbeschikkingsrecht der volkeren van Indonesië, dezelfde plaats in als de overeengekomen soevereiniteits-overdracht zelf. Nu wordt het echter min of meer afgeschreven.

Zeer terecht zegt hij ook dat het „terug naar Indonesië" is gespeend van iedere werkelijkheidszin.

Deze beide sprekers wijzen er op dat niet alleen Nederland het zelfbeschikkingsrecht heeft gegarandeerd, maar ook de Verenigde Naties. Voor het toezicht is er nog een U.N.C.I. in Hotel des Indes te Djakarta. De heer van Rijkevorssel zegt, m.i. terecht, dat we ons heus niet alleen hoeven uit te sloven om de mening van Nederland te brengen over Tunis, Zuid-Afrika en meer gebieden waar het woord zelfbeschikkingsrecht op de proppen komt. Ook de Zuid-Molukken hebben er recht op, de Verenigde Naties zijn garant, schakel die nu in. De Regering heeft als antwoord slechts, dat het toch wel niet zal lukken en dat het de betrekkingen met Indonesië nog meer zal verslechteren.

Maar het is zo, dat het recht van de Zuid-Molukken nu een zaak is, die op internationaal niveau moet worden behandeld.

Daarom is overbrenging van het onderwerp naar Buitenlandse Zaken niet ongunstig. In wezen zijn financiële kwesties, behandeling in de kampen en dergelijke, voor de Ambonezen ook maar bijzaken. Zelf heb ik kort geleden aanbevolen om hen te zenden naar een eiland bij Nieuw-Guinea, ik acht dit nog juist, maar het zou er ook niets aan afdoen, dat hun uiteindelijk reisdoel is een eigen en een vrij land. Dat dat land hun economisch niet zou kunnen bergen lijkt wel erg vreemd, in ieder geval beter dan dit Indonesië, dat zichzelf naar de kelder helpt. Het gebied van de Zuid-Molukken is zeker niet overbevolkt, eerder is ook daar het geringe aantal mensen een rem voor de economische ontwikkeling. De Ambonezen weten, dat zij niet in een rijk land zullen komen, zij aanvaarden dat en willen erheen. Maar zij weten ook dat zij zelf beter in staat zijn er iets van te maken dan Indonesië, dat veel eerder hun kennis en ervaring zal missen.

Zijn zij daarin onverstandig? Velen zijn deze mening toegedaan, omdat zij geen enkel uitzicht zien voor de Republiek der Zuid-Molukken. Maar voor hen zou het toch wel eens goed zijn nog enige geschiedenisboekjes door te lezen en te zien, hoe schijnbaar hopeloos vele, toch later volkomen geslaagde, nationale vrijheidsbewegingen ervoor hebben gestaan. Ook voor Willem de Zwijger waren vrouwen op God en de overtuiging van zijn recht voldoende om te doen en te slagen. En wat stond zijn zaak er niet vaak hopeloos voor.

Is het hier dan hopeloos? De Republiek der Zuid-Molukken staat tegen drie tegenstanders, maar hoe staat het daarmee?

Indonesië. Indien de helft waar is van hetgeen de heer Goedhart erover zegt dan is dit land aan de rand van de afgrond. Het heeft nu overmacht aan mensen en materieel, maar dan kan ieder ogenblik een burgeroorlog uitbreken en een complete chaos ontstaan; dat geeft niet de mogelijkheid een vastberaden en eensgezind volk blijvend te onderdrukken.

Nederland. Een land, waar de Regering steeds groeiend verzet ondervindt bij haar pogingen om de onderdrukking van Ambon te steunen. Zelfs bij haarzelf gaan deze pogingen niet eens van harte, maar alleen uit angst voor economische belangen in Indonesië. Gaat het daar nog slechter dan kan Nederland zelfs omzwaaien.

Amerika. In dit land heerst al grote tegenzin tegen het gevoerde Aziatisch beleid. Minister Acheson gaat verdwijnen, met hem hopelijk de groep hele en halve communisten, één ervan staat al voor het gerecht. De tegenstanders zijn zwak of willen eigenlijk niet eens tegenstand bieden, daartegenover stellen de Zuid-Molukkers vol Godsvertrouwen de strijd voor 'n rechtvaardige zaak.

Die strijd is niet hopeloos!

Martoewa.

Nieuw-Guinea-Rubriek

4. De kist van Nagel. Strijd tussen het best en de waarde van het geld.

Men kent het strijdpunt. De na de souveriniteits-overdracht in Indië naar Nieuw-Guinea uitwijkende ontheemde Nederlanders namen ongeveer 1½ miljoen aan Indisch geld en aan juwelen en sieraden mee, waarop door de Gouverneur in Nieuw-Guinea prompt beslag werd gelegd uit vrees voor de depreciatie van het ruilmiddel daar. Tot dusverre werd 40% van de nominale waarde betaalbaar gesteld, maar een deel der gerechtigden vertoefte thans in Nederland en deze hebben nog geen cent van 't hunne teruggezien. Men is nu over deze zaak druk aan 't vechten geslagen, wil een toezegging van de Nieuw-Guinese Overheid dat dit ook met de resterende 60% uit de hoek zal komen, zo al niet nu dadelijk dan toch op enige latere termijn, wanneer niet langer gevreesd behoeft te worden voor ontwaarding van 't geld, wanneer er zoveel meer onder de mensen komt. Teneinde in deze goede zaak zo veel mogelijk te helpen, drukken wij onderstaand ter meerdere bekendheid (wie van de ontheemde Indische Nederlanders kan een abonnement op Elsevier betalen?) de opwekking af, die in 't nummer van 8 November van dat blad heeft gestaan. Mogen belanghebbenden er gevolg aan geven! Zegt het voort.

BEKENDMAKING

Alle rechthebbenden op enige inhoud van de kist (inhoudende gelden en juwelen), welke op 24 December 1949 door de „Groter Nederland Actie” vanuit Bandoeng naar mijn adres in Nieuw-Guinea werd afgezonden, worden aangeraden zich spoedigst schriftelijk in verbinding te stellen met Mr J. O. DE RIJKE, Advocaat en Procureur te Hollandia-Haven, die zich bereid heeft verklaard de belangen van rechthebbenden in deze zaak te behartigen.

W. Ch. NAGEL

Stockersweg

HOLLANDIA-HAVEN

5. Blanke Volksplanting in de Tropen

Ofschoon het aantal dergenen, die de taak onmogelijk achten nog steeds zeer groot is, neemt dat van hen die kolonisatie in zelfwerkzaamheid in de Tropen mogelijk en verantwoord achten om zo te zeggen met de dag toe. Menen de tegenstanders bij de geslaagde pogingen steeds er op te moeten attende-

ren, dat dit nooit zelfwerkzaamheid is geweest, dat het steeds plantage-bedrijven heeft betroffen, waarop kleurlingen in slecht-betaalde-koelie-arbeid voor blanke ondernemers aan 't werk zijn, de voorstanders wijzen op de inderdaad geslaagde proefnemingen van Queensland en Brazilië, welke dan door de tegenstanders weer niet geheel tropisch geacht willen worden, en wel zeer bevooroordeeld door gunstige klimaatsomstandigheden die zich lang niet overal in de tropen voordoen. Bijzonder opvallend is in dit verband, dat een aan Prins Bernhard door de President van Ecuador gedaan voorstel tot immigratie met „enkele miljoenen Nederlanders” hier te lande geen commentaar schijnt te hebben gewekt.

Ecuador ligt n.l. zoals de naam aanduidt „midden” op de evenaar en is dus even tropisch als... Nieuw-Guinea. De voorwaarde die de president stelt is, dat de Nederlanders net als slakken hun eigen huizen „prefabricated” op de rug mee dragen, maar dit is precies de voorwaarde in Nieuw-Guinea ook al.

6. Heeft het Nederlandse Volk een eigen taak?

Het volgende is ons echt overkomen. Wij reizen in de derde klas van Leiden naar Utrecht en lezen een boek van Dr. Albert Schweitzer, de man die zijn leven heeft gewijd aan de negers van Frans equatoriaal Afrika en over dat land en zijn bewoners dingen heeft geschreven, die ook voor Nieuw-Guinea hier en daar van 't grootste belang zijn. Komt te Alphen a/d Rijn een oud boerinnetje uit Woerden naast ons zitten, ziet wat we lezen en er ontspringt zich een gesprek over het werk en de religieuze opoffering van Schweitzer, over diens orgelspel (Schweitzer is een groot Bach-kenner en -vertolker) en over zijn boeken, waarvan ons boerinnetje (dat hem eens in Zutphen heeft horen orgelspelen) haar kast vol heeft staan. Alles heel mooi nietwaar, maar wanneer even voor Woerden wordt gevraagd, waarom zij zich voor Franse negertjes onder een Elsassische dominé meer interesseert dan voor haar eigen negertjes in Nieuw-Guinea onder dominé's uit Utrecht, moet zij toch het antwoord schuldig blijven en verwezen worden naar haar Dominé in Woerden. Of die er wat van weet? Wat doet onze Nederlandse zending eigenlijk aan propaganda onder het eigen volk voor zijn prachtige werk in Nieuw-Guinea? Ik merk

daar nooit iets van! Wanneer zal Nederland het werk in Nieuw-Guinea voelen als een eigen hoge en eerste taak?

7. Indonesische Inconsequentie en arrogantie

De politie heeft als ongewenste vreemdelingen 2 Indonesische staatsburgers te Amsterdam uitgewezen, die zich schuldig hebben gemaakt aan voor de rust en veiligheid schadelijke communistische praktijken. De regering te Djakarta heeft prompt geprotesteerd. Op grond van de Unie die men niet wenst? Of op grond van het soevereine statuut, die het een vreemde mogendheid doet zijn, wat men zegt te wensen? Intussen meldt de Volkskrant van 26 November, dat men in de Ontwerp-Kieswet van Indonesië Nederlands-Nieuw-Guinea heeft opgenomen als één van zijn 15 kiesdistricten. Dit onderdeel van de wet wordt beschouwd als een wapen in de strijd voor inlijving van Nieuw-Guinea bij de onvolprezen Republiek Indonesia. Al kunnen de verkiezingen daar voorlopig niet plaats hebben, niet erg, men zal in

het nieuwe parlement van Indonesië voorts nog personen uit Nederlands Nieuw-Guinea benoemen. In de gemeenten over de West-Duitse grens doet men 't analoog maar anders; daar laat men stoelen in de gemeenteraden onbezet, die bestemd zijn voor afgevaardigden uit de stroken die bij de grensregulering Nederlands zijn geworden...

Men begint 't bij onze geallieerden intussen iets beter te gaan inzlen. Erkende althans de „New York Times” onder het hoofd „het schrikbeeld van het kolonialisme” tenminste dat Indonesië indien het voorlopig onder Nederland was gebleven, heel wat beter af zou zijn geweest en heeft mevrouw Eleanor Roosevelt in de Sociale Commissie van de Uno vastgesteld, dat het niet in 't eigen belang van 't betrokken volk is te achten steeds direct zelfbestuur te verkrijgen „ook al wordt daar door de leiders dier volkeren om gevraagd”. Een beetje laat gekomen inzicht lijkt ons dit wel, onze oude Colijn heeft dit al veel eerder heel wat helderder gezien.

Wordt vervolgd

Uit de strijd om Nieuw-Guinea

Beschouwingen over een arglistig vlugschriftje, dat zich als academisch proefschrift heeft aangekondigd.

Dat is, naar mijn beschelden mening, het politiek-economisch pamflet, waarop de heer John William Hamilton Leslie-Miller op 22 October 1952 aan de Rijksuniversiteit te Utrecht de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid heeft behaald. — Hoe is het in vredesnaam mogelijk? vraagt men zich af. Het boekje, 62 bladzijden tekst, (zonder de inhoudopgave en literatuurlijst) voert tot titel: „Het Economisch aspect van het Nieuw-Guinea probleem”. (The economical aspect of the New Guinea problem). Druk: Excelsiors Foto-offset, 's-Gravenhage, 1952. Wij zouden de aandacht op dit geestesproduct des heren Leslie-Miller misschien veel beter niet in onze kolommen kunnen vestigen, ware het niet, dat enkele eenvoudigen van geest, niet gewend kritisch te onderscheiden en niet voldoende wetenschappelijk geschoold, mij reeds gezegd hebben: „Ja, maar nu die meneer L.-M. op dit werkje is gepromoveerd en het gunstig is besproken in het „Vrije Volk”, nu moet de conclusie, waartoe de schrijver aan het slot van zijn proefschrift is gekomen, nl.: „Ik ben dan ook van mening, dat het verlies van Nieuw-Guinea, economisch gezien, voor Nederland slechts een winst kan betekenen”, toch wel wetenschappelijk goed gefundeerd zijn!

Och nebbisj, — het mocht wat!

En het feit dat juist het „Vrije Volk”, — of was 't „Het Parool”? — dit vlugschriftje prijst, moet ons dubbel argwanend doen zijn. Laat ons de zaken toch nuchter bezien, a.u.b.

Dat de heer Leslie-Miller voortaan met de doctors-titel rondloopt is niet 't ergste; er lopen er in ons land wel méér rond, die zich Dr zus en zo noemen en niet eens aan een universiteit of hogeschool gestudeerd hebben! Ik ken toevallig een meneer in Doorn, die een in het Engels-vertaald vlugschriftje over de heraldiek naar Londen heeft gezonden en toen prompt vandaar, van het particulier instituut, „the Westminster University of Kapurthala”, een soortement bul thuis gestuurd kreeg. Sindsdien noemt en tekent dit heerschap zich Dr (= doctor)!

— In welke faculteit? — Veel erger is m.i., dat de desbetreffende faculteit van onze Rijksuniversiteit te Utrecht niet de nuchtere zin heeft gehad, deze promovendus voor de promotie af te wijzen, — zoals jaren geleden de Rijksuniversiteit te Groningen nog een doctorandus in de rechtswetenschappen bij de promotie afwees, toen hij, op de laatste dag dat er nog, onder het oude Academisch Statuut, op stellingen gepromoveerd kon worden, de doctorsbul trachtte te verschalken. — Het leek naar niks, en men wees hem af! Resoluut! — En zonder sentimentaliteit. Een doctorsbul is toch nog altoos wat anders dan een einddiploma M.U.L.O. of R.H.B.S., met permissie.

In het lijstje van geraadpleegde bronnen noemt de heer L.-M. óók het zéér degelijke proefschrift van Jhr Dr R. J. Stratenus, „Een voorlopig onderzoek naar de economische vooruitzichten in Nederlands Nieuw-Guinea”. — (Uitg. Paris, Amsterdam 1952.) [Niet in het „Vrije Volk” besproken!]

Maar in een noot, onder aan de bladz., zegt L.-M.: „Hiervan heb ik wel inzage genomen, maar zij is niet in mijn dissertatie ver-

werkt, omdat deze toen gereed was". (Sic! — dus niet „geraadpleegd" zou ik zeggen.) Wij zullen, in een dertiental punten, het boekje van Leslie-Miller ontleden, becritiseren en vergelijken met de dissertatie Stratenus. Dat dit geen lofspraak op L.-M. zal zijn, volgt genoegzaam uit het voorgaande.

1. Het proefschrift-Stratenus heeft de verdienste een quantitative analyse te geven van de bestaande economie; het geeft een eigen oplossing van het staatkundig-economisch-financiële probleem, hoe tot een sluitende begroting en een redelijke betalingsbalans te komen. Het plaatst zich op de basis van het bestaande, het houdt geen rekening met nog onvermoede mogelijkheden, het is doorwrocht met statistisch materiaal en tabellen.

Het proefschrift Leslie-Miller levert in hoofdzaak een economisch-geografische schets, waarin ongetwijfeld wetenswaardige zaken worden behandeld, maar met opvallend weinig diepgang. Daarmede bedoelen wij, dat L.-M. er zich feitelijk toe bepaalt te constateren, dat alles zo moeilijk is en er z.i. geen oplossing mogelijk is. Daarentegen poogt het geschrift van S. in een bepaalde richting oplossingen aan te wijzen.

2. Wanneer dan ook L.-M. op pag. 45 zegt: „Het grote succes der Ned. ondernemingen in Java lag o.a. aan het feit, dat men daar de beschikking had over voldoende goedkope arbeidskrachten. Deze factor zal ons in N.-G. ontbreken en alleen op dit punt al zal iedere onderneming, hier opgezet, hoe kapitaalkrachtig dan ook, of slechts met de grootste inspanning haar hoofd boven water kunnen houden of falen" — dan spreekt hij een algemeen aangenomen opvatting uit. En hier juist had hij in andere richting verder kunnen gaan dan S. De schrijver heeft dit verzuimd.

Immers, het eigenlijke probleem is niet aan-gevat. Het is alleen maar omschreven van het traditionele Java-centrische standpunt van de „Indische ondernemer" uit. Het is de weerklink van de op zichzelf nuttige, generaties-lange, politiek-economische activiteiten gedurende het koloniale tijdvak, waarin men zich richtte tot dichter bevolkte of overbevolkte landen der tropen, waar veel en goedkope arbeid (hoewel alijd ongeschoold) en goedkoop voedsel verkrijgbaar of gemakkelijk aan te voeren waren. Java, de Voor-Indische laagvlakte, Ceylon. Landen, waar thans de massa der altijd groeiende (nog altijd ongeschoolde) arbeidsbevolking om betere bestaansvoorwaarden roept. Naar te vrezen is: voorlopig tevergeefs. Maar de basis „goedkoop voedsel en goedkope arbeid" is er reeds sterk door aangetast.

Deze schrijver ziet — en hier ligt het kernbezwaar tegen zijn beschouwingen — het eigenlijke probleem niet. Immers dat is:

kan de 20ste eeuw met haar mechanisatiemogelijkheden, haar grote kennis van de tropische natuur, van de tropische ziekten en kwalen en van primitieve tropenvolkeren, ook de dusgenaamde lege tropische gebieden planmatig meer en meer bewoonbaar en tot economische bloei en beschaving brengen?

Het is een vraag, die heel het Westen aangaat!

Het beantwoorden van die vraag, het maken en uitvoeren van plannen, vereist de samenwerking van allerlei specialisten. De schrijver zou niet zo maar een recept kunnen geven, maar hij dient dan toch het probleem te zien en te stellen.

3. Het dunne werkje van L.-M. heeft niettemin de pretentieuze titel „Het econ. aspect van het N.G. probleem" (62 blz. tekst). S. noemt zijn veel meer uitgewerkt boek slechts „Een voorlopig onderzoek naar de econ. vooruitzichten in Ned. N.G." (150 blz. tekst plus 7 blz. Engelse samenvatting).

Dr H. P. Schaap.
(wordt vervolgd)

Effe

in de hande spuge

4e Verantwoording van de Korea-giften, ontvangen tot en met 31 December '52.

Saldo 3e verantwoording f 112.55

H. W. S. te M.	f 2.50
W. K. te B.	f 10.-
A. K. W. te E.	f 2.50
Wijk N.N. Den Haag	f 5.85
J. E. te G.	f 1.50
G. J. J. te O.	f 2.50
J. R. te Z.	f 2.50
J. de W. te R.	f 2.50
Afd. J. 2 Ede	f 11.35
Mevr. S. te G.	f 1.00
J. H. W. M. te D.	f 4.40
A. J. v. N. te G.	f 1.50
C. D. N. te S.	f 1.00
M. J. H. P. te H. (inz.)	f 4.65
J. G. te A.	f 1.00
C. V. te A. (inzamel.)	f 2.00

Totaal f 169.30

waarvan opgezonden voor een waarde van f 64.18.

Tempat Piekerans van Mastufa

Toen Mastufa, nu alweer een aantal daagjes terug, weer eens zijn krantje pakte werd zijn oog, nee! wat zegt hij?, werden allebei zijn ogen magisch aangetrokken door de grote koppen: Delft en Bolsward Vóór Verenigd Europa.

Nu als dit wereldschokkende feit de onderlinge samenwerking en de broederschap in ons werelddeel kan bevorderen heeft hij er natuurlijk volle vrede mee. En dan moeten we door. Vooruit Bolswarders, jullie hebt toch wel een zaal van het Nut. Nodig nu meteen het Franse en het Duitse Parlement gezamenlijk uit en laat ze, bij jullie in de Europese stad, even tot overeenstemming komen over de Duitse herbewapening. Dat zet zoden aan de dijk. Niets half doen.

En Mastufa las natuurlijk belangstellend waarvoor nu precies gestemd was. Er stond dan: Meent u dat de Europese volkeren bepaalde gemeenschappelijke belangen voortaan gezamenlijk dienen te behartigen en wenst u daartoe een Verenigd Europa onder een Europese overheid en met 'n democratische vertegenwoordiging, te omschrijven in een Europese Grondwet? En nu: Ja! of Nee!

Dat geeft wat te denken. Moesten er niet meer van zulke verkiezingen zijn? En waarom alleen op dat zielige klein-Europese niveau. Is de wereldvrede niet nog veel hoger. In Mastufa's geest doemt al op de stemming in Hulst en Hoorn over de vraag: Meent u dat de volkeren op onze aarde in vrede met elkaar behoren te leven en wenst u daartoe dat allen zich aansluiten bij het Sovjetblok, Volksdemocratiën vormen en zich houden aan de aanwijzingen uit Moskou. Ja! of Nee! Denk eraan dat Nee betekent dat je oorlog wenst.

Maar het kan op veel lager niveau ook. Bijvoorbeeld een stemming over de toestan-

den in de families. Schaesberg en Terborg over: Meent u dat een goede verstandhouding tussen een man en de ouders van zijn echtgenote gewenst is en vindt u dat daartoe regelingen moeten worden getroffen, zodat ieder gehuwd paar kan inwonen bij de ouders van de vrouw? Ja! of Nee!

Ach we zijn weer zover. Het één wordt gekoppeld aan het ander waar het niets mee te maken heeft. Welk fatsoenlijk mens zal nu kunnen vinden dat je bepaalde gemeenschappelijke belangen niet gezamenlijk moet behandelen? Maar als het zo gesteld wordt mag je je wel onfatsoenlijk achten als je niet voor dat Europese parlement, die Europese grondwet en die Europese overheid voelt. En waar Mastufa zo om zich heen ziet, gebeurt het nog al eens dat juist de inwoning de ruzie met de schoonouders geeft en zo kan hij zich ook indenken dat er heel nette en goede schoonzons zijn, die er niets van moeten hebben, juist omdat zij zo graag prettig met de schoonouders willen omgaan. En evenzo kunnen er mensen zijn die dolgraag willen dat de landen, Europees of niet-Europees, bepaalde of zelfs alle, gemeenschappelijke belangen op prettige wijze gezamenlijk behartigen, maar huiverig worden bij al te grote intimiteit. Want bij inwoning gaat schoonma zich al gauw bemoeien met de zuigfles voor haar kleinkind en het zaadbakje van de kanarie en bij Europese integratie willen Frankrijk en Duitsland al gauw 'n woordje meespreken bij de vaststelling van het loon van een arbeider op een coöperatieve zuivelfabriek bij Bolsward. En van die dingen komt zo gauw een hoop bonje, alias kif. De lui die dan lachen zijn alleen de burens, die hopen dat de familie elkaar af zal maken, omdat ze op het huis azen of, in het andere geval de Russen, die gokken op winst voor Vadertje Stalin.

En als schoonpa en schoonma als kat en hond leven, houdt je dan toch zeker buiten het huis. Als Frankrijk en Duitsland nog steeds met elkaar overhoop liggen, houdt je dan vooral wat achteraf. Je hoeft anders maar twee keer eerlijk te zijn en je hebt het bij beiden voorgoed verbruid. Zie dan nu eens hoe het daar gaat. In Duitsland de grootst mogelijke herrie over de Europese verdragen, in Frankrijk weinig kans dat ze aangenomen worden. Maar de Nederlandse ministers verklaren dat ze hopen dat Nederland het eerste land zal zijn. Straks een verdrag dat door ons is geratificeerd en de groten trekken zich terug, wij staan er alleen maar belachelijk op.

Ja!, die ministers van ons zijn ook druk in de weer geweest. Een paar naar Bolsward en anderen naar Delft. En maar propaganda voor het Verenigd Europa, voor overdracht van soevereiniteit. Want als het daarom maar gaat zijn ze bij onze Regeringen wild-enthousiast. Maar het gaat maar beperkt zegt men, alleen voor bepaalde onderwerpen. Iets dergelijks heeft Mas-

Jij gaat even naar Solo

„Jij gaat”, zei een hooggeplaatst persoon, „morgen even naar Solo om dat en dat te doen en daarna kom je zo gauw mogelijk kombali”. Nu was het pas negen uur in de ochtend, dan zijn wij nog niet geheel ontwaakt; derhalve zeiden wij „Tot Uw dienst” tegen die man, om na vijf minuten plotse-ling hoog op te springen, zoals wij Fanny altijd graag over die horden zien doen, maar spottend weerkaatste ons gegil tegen holle wanden in 'n lege kamer, helemaal leeg, op 'n verschrikkelijk opgewonden wezentje na dat „wij” heette.

Even kijken op de kaart. Dat was eh..... driehonderd....., vierhonderd....., vijfhon-derd kilometer! En die man zei zo langs z'n neus weg: „ga daar even heen enne..... doe dit, doe dat, doe dan en dan terug, auto zus, rou- te zo, doe ze de groeten”. We waren er suf van en sliepen die nacht niet. Vijfhonderd... Dat overleeft nog geen karbouw. Hoe moest dat met ons? Wij bestaan uit 65 kilo vel en been, al ons vet hebben we jaren geleden reeds uitgezweten, spieren hebben wij nooit gehad en hart, longen en lever functionne- ren maar ternauwernood meer na vierender- tig maanden spierloos zwoegen. Het voertuig viel mee. Zat behoorlijk in de verf, met hier en daar wel een slordig ko-

tufa tussen 1945 en 1949 meer gehoord, maar hij heeft toen ook al eens gelezen dat er iemand in de Kamer had gezegd, dat als je met zo iets begon, het was of je op de kermis in een rutschbaan ging zitten, je kon er onderweg niet uitstappen en je moest wel mee tot helemaal beneden aan toe. Als je dat niet wilde moest je niet in- stappen; om anders later beneden te zeg- gen dat je te ver was, was een tikkeltje zinneloos. Dat lijkt Mastufa nog zo.

En dat reizen van die ministers doet Mastufa ook al weer piekeren. Zij hebben nu zoveel aardigheid in dat weggeven van souvereiniteit, die uitverkoop van het Ko- ninkrijk. Er werd toch ook dezelfde dag weer in de Kamer over geboemd dat een minister nu beslist op papier wilde hebben staan, dat Suriname het recht had om op iedere willekeurige dag, dat ze eens de bokkepruik op hadden, het Koninkrijk uit te stappen. Zij voeren nu die propaganda als lid van de Regering, dat zijn ze nu een- maal, kunnen ze niet onderuit, maar Mastu- fa zou toch wel eens willen weten of dit nu gaat in dienstreizen op kosten van de belastingbetaler, of dat ze er een snipper- dag voor nemen.

Dat er thans evenwel diverse personen een beetje kwaad op hem zullen zijn, dat staat wel vast in de piekerans van

Mastufa.

gelgat, doch zo iets appreciëren wij. Dat staat stoer. Daar gaat iets edel-ruigs van uit. Daar houden wij van.

„Klim er mar op”, grijnsde de chauffeur, die kennelijk uit Brabant kwam: „dan za'k je baran wel voorin zette tege datter 's rege mocht komme, gij komt zo gauw nie, wat”. Dat bemerkten wij na een geweldige klim- partij; ook bij Philips hadden ze ditmaal geen atoombommen mee te geven, dus be- stond de lading slechts uit een drie ton aan munitie, springstoffen en een onnozele dertig kisten bommen. Hoog daarop, bescheiden als altijd, zaten wij, met ingevuld zakboekje en watjes in de oren voor de daverende knal straks.

Wij kunnen niet tegen lawaai.

Zo ook toen de wagen kapot ging, uitgerekend voor 'n stoplicht midden in Bandoeng. De Engelse motor zweeg en de Brabantse chauffeur raasde. Achter ons files van wa- gens, bedja's, sado's, delemans, hand- en vuilniskarren; en dat alles maar drukken op claxons, bellen met bellen en die vuilnis- mensen maar roepen; dat we de gemeente- plannen in de war stuurden, of we Bandung wilden laten vervuilen, of er soms pest moest uitbreken” en op 't laatst begonnen zelfs alle paarden voor die meest uiteenlo- pende voertuigen mee te hinniken en ka- baal te schoppen.

En wij ons maar ergeren.

Tot de grootste, vrolijkste, altijd tot helpen bereid zijnde vriend van de Genie opdaagde, de A.A.T., die ons onmiddellijk naar de LTD sleurde, waar ze gewoon op een kapotte wa- gen stonden te wachten.

We sloten aan in een enorme rij als nummer honderd en drie en weer was het aan zo'n lumineus idee van ons te danken, in alle bescheidenheid natuurlijk, dat we voorrang kregen.

Kwasi per ongeluk lieten we wat bomme- tjes van de wagen vallen, stootten een kistje handgranaten om, gingen wat met brens en stens staan modderen tot het voor de L.T.D.- zenuwen te erg werd en er vijftig tegelijk op die Ford van ons aanvielen, ons zodoen- de in de gelegenheid stellend ergens anders in de lucht te vliegen.

Wat wij, wijs als we zijn, niet deden.

Na een poosje, om nauwkeurig te wezen, na acht uur en vijfenveertig minuten ston- den we in Semarang onder een huif en slie- pen de slaap, die, naar men zegt, weer le- vensvreugde geeft aan hen, die alle hoop op een beter leven reeds lang hebben laten va- ren.

De andere ochtend opnieuw een moelzaam gehijs om boven op dat oorlogstuig te ko- men en na een onbeschrijflijke rit, waarvan dus geen beschrijving te geven is, bereik- ten we Salatiga, waar een grijsgehelmd

M.P.-er ons als laatste wagen bij een convooi naar Solo liet aansluiten.

Tien volle minuten ging alles wonderlijk goed. Toen was de olie op; na die bijgevuld te hebben kregen we een lekke band en toen die ook gerepareerd was en we trots de achterhoede dekten van het convooi werden we beschoten door een paar beslist onsympathieke wezens, vanuit een bosrand. Het was me een gekletter en een geklakkebol en gedaver en getoet tot een, ons begeleidende reuze vogel, er een afdoend einde aan maakte.

Op ons, die daar zo hoog en bescheiden zaten te denken aan mogelijke voltreffers in onze lading, maakte al dat geblaf en lawaai geen stuiver indruk. Wij mogen dat wel. Na ons verschoond te hebben ging het convooi weer verder en onze wagen, — heus voor de laatste maal geduldige lezer — ging weer kapot. Wij nog wuiven naar een stofwolk in de verte en we meenden vast, dat er iemand nog terugwuilde ook, maar er verschenen geen break-downs, geen lowlanders, zelfs geen jeep of een motorrijder, die het nodig oordeelde naar ons te komen kijken.

Wij vonden dat wel vleiend. Zo iets bewijst, dat men ons bekwaam acht voor onszelf te kunnen zorgen, al doet het even raar voor mensen zoals wij, die gewend zijn steeds intens te denken aan de gevolgen, die bepaalde oorzaken kunnen hebben. Zo dachten wij daar, hoe afschuwelijk het is een grote tor in je klamboe te hebben. Wie er voor zou zorgen dat dat hondje van ons op tijd zijn melk kreeg; en we dachten ook aan al die brieven van de Poes, die niemand ons achterop zou sturen. Aan gevaar dachten wij niet. Niet aan boze mannen, die ons op die eenzame weg zouden kunnen besluipen. Nee, want die zouden wij rustig laten komen; tot vlak bij de wagen en dan de pen uit een handgranaat en kalm blijvend, hemelwaarts drijven, temidden van de drie ton ontplofende springstoffen, bommen, munitie en wegslingerende pelopors.

'n Krijsende uithaal deed ons reeds 'n handgranaat grijpen, maar 't was de Brabander, die onze Ford weer op gang had.

En toen, hopelijk nog steeds geduldige lezer, reden we, op de tweede af, na tien minuten Solo binnen, achter ons latend een weg vol dode kippen, honden en zelfs — maar dat kunnen we verkeerd gezien hebben — een paar tot puin gereden hippopotamussen, die nooit erg vlug geweest zijn en die dat nu met de dood moesten bekopen.

Arme dieren. Wij mogen die nijlpaarden wel. Bij de jongens, die we al zo lang niet gezien hadden, werden we ingehaald met gejuich, dat wij, bescheiden als altijd, glimlachend afweerden. Dan volgde onzerzijds een boeiend, maar kort, nuchter verslag van onze tocht: hoe we languit gestrekt op de Ford met een klewang de pelopors van de wagen hadden geslagen, getimmerd, gehouwen, gekrabbd tot ze jankend wegliepen. En dat onze makkers in Solo het dus eigenlijk,

EVEN AAN DENKEN NATUURLIJK

is het veel eenvoudiger, goedkoper en tijdsparend,

WANNEER

ieder geregeld zijn contributie uit eigen beweging gireert.

IEDER

kan dit doen door per kwartaal, halfjaar, of jaar het bedrag te storten of over te schrijven op postgiro 581684, penningmeester V.L.N., Den Haag. Wie zo

MEEWERKT

ontlast de penningmeester van veel zorg en helpt mee, dat wij uit de schuld komen. Dan

LUKT HET

ons Legioen sterk te maken.
EFFE GAUW DOEN, SOBATS.

in alle bescheidenheid natuurlijk, aan ons te danken hadden, dat er weer springstof en munitie was.

Die Brabantse chauffeur, vertelden wij verder, is ook wel een geschikte knaap, maar... we fluisterden zachtjes het droeve verhaal van de hippopotamussen en iedereen zat te huilen toen we klaar waren. Nee, dat had hij niet moeten doen.

Toen dan eindelijk alle belevenissen zo simpel en eenvoudig mogelijk waren geschetst, dronken we vier mess-tins koffie leeg; want zulke wederwaardigheden, hoe gewoon overigens voor ons, gaan op de duur toch niet in je kouwe kleren zitten, nietwaar geduldige lezer?

En wat wij daar in Solo beleefd hebben? Hou op!

M. J. Koevoets.

Boekbespreking

Het gebeurt niet vaak, dat we een boek in handen krijgen dat zo tot ons spreekt als „INDONESIË ZOALS WIJ DAT ZAGEN”. Een boek, waar nu eens geen sterke verhalen of heldendaden in staan over de houding van de Nederlanders of van „onze jongens” in het bijzonder. Neen, een boek waarmede u, in uw naaste omgeving, kunt aantonen waarom u Indië hebt liefgekreken, waarom u daar, niettegenstaande de vaak beroerde omstandigheden, een deel van uzelf hebt gelaten, waarom u nog steeds denkt en spreekt van die tijd van „toen we nog in de rimboe zaten”.

Het boek is niet alleen een juweel in de boekenkast van de Legionnair maar ook voor allen die in Indië zijn geweest, hoe lang en hoe kort ook.

Het boek beschrijven zou een moeilijke taak zijn, want men komt woorden tekort. Maar een stukje uit de inleiding spreekt geheel voor zichzelf.

„The best years of their lives... patrouillelopend in rimboe en modder, door kali's baggerend en zwetend, trekkend over kleine sawahdijkjes.

Dit boek heeft de bedoeling hun boek te zijn. Niet meer te praten over de strijd, die er geweest is met snipers en ploppers, niet meer te spreken over heimwee en eenzaamheid, maar over de dingen, die er mooi waren en interessant. Over dat Indonesië, dat onbekend was toen zij er heen gingen, doch dat zij leerden kennen, patrouillelopend vanuit hun tangsi.....”

De schrijver, J. Boomsma, heeft 'n fotoboek met een zeer goedgekozen tekst gemaakt voor de „Soldaat Overzee”, voor de VETE-

EEN NEDERLANDSE OORLOGSRoman.

Door een nauw contact met verschillende Korea-vrijwilligers is Wim Hornman uit Tilburg, er in geslaagd een Nederlandse oorlogsroman te schrijven over het leven van de soldaat, ver van zijn huis, in de oorlog.

„Ik wil leven” is de strijdkreet van die soldaat, die kameraden naast zich ziet sneuvelen, die zelf ofwel fanatiek, ofwel vol angst, in de frontlijn de dood tegemoet gaat.

Het is deze angst- en strijdkreet, die Wim Hornman als titel voor zijn boek gekozen heeft.

Op realistische wijze worden hierin de moeilijke omstandigheden, waarin de Nederlandse soldaat in Korea verkeert, beschreven.

Voor al aan de karakterbeschrijving van de verschillende jongemannen, die hier — soms tegen wil en dank — een bepaalde tijd met elkaar moeten optrekken, heeft de schrijver van „Ik wil leven” veel aandacht besteed.

Als halve S.S.-ers zag Nederland deze „avonturiers” naar de vreemde vertrekken.

Eén van de foto's uit het hier besproken boek.

RAAN. Hij heeft een en ander zo goed weten te treffen, zowel in woorden als in beeld, dat het werkelijk beschouwd kan worden als een belangrijke aanwinst in uw boekenkast.

Het feit, dat de verkopers van dit boek Legionnaires zijn, dat de schrijver een Veteraan is, dat de Uitgeverij Scorpio voor ieder verkocht boek procenten afdraagt aan de Afdelingskas waaronder een eventuele koper ressorteert. Dit alles is een reden om het boek te kopen, maar koopt het vooral omdat het de moeite waard is om gelezen te worden.

Een Legionnair laat nooit een andere Legionnair in de steek: u helpt Legionnaires!

Het doel van ons legioen: „met allen voor allen”. Dus helpen!

Uitgave: Boomsma, Middelharnis.

Prijs f 5.40

Mislukkelingen, werden ze genoemd. En om dat tegen te spreken heeft Hornman dit boek geschreven, een huldebetoon aan de Nederlandse Korea-vrijwilligers, die allen om een andere reden vrijwillig tekenden om duizenden kilometers van hun vaderland tegen de vijand van de vrede te strijden.

Dat echter komt niet — en bewust niet — in dit boek op de voorgrond, omdat de strijd tegen het communisme, volgens de schrijver, niet op de allereerste plaats het doel van deze vrijwilligers, die duizend en een moeilijkheden hebben moeten overwinnen, geweest is.

Maar langzaam aan is dit gegroeid in hen, omdat zij de strijdmethoden van de vijand aan den lijve gingen voelen.

Door dit boek zal men de omstandigheden van deze soldaat beter leren kennen en begrijpen. En dit is vooral het doel geweest van Wim Hornman, die daarin dan ook uitstekend geslaagd is.

ANTON VAN OIRSCHOT.

Deze roman werd uitgegeven door de „Bezige Bij”, Amsterdam (prijs: f 8.90).

ONTVLUCHTINGSGOING

uit Krijgsgevangenschap

Vervolg

Het is wel aardig hier de verdere geschiedenis van onze poppen te vertellen. Op een gegeven ogenblik waren er eens ergens twee van ons aan het breken in een muur toen er appèl was. Het was tegen de avond en het beloofde geen centje pijn. We namen de poppen mee. Alles ging gesmeerd, alleen toen het appèl was afgelopen en we gingen inrukken schoot de Belgische kolonel op ons af en vroeg verschrikt wat er aan de hand was. Hij had gedacht dat er iemand ziek was en in elkaar viel; het was alleen maar een pop die naar beneden gedraaid werd om onder de jas te stoppen. Nu gaf zo iets daar als regel niet, want zo gauw er gezegd werd: niets van aantrekken en niet over praten, was het in dat kamp wel in orde. Men wist dan dat er iets aan het handje was op ontvluchtigingsgebied en wist dan ook dat men heel gewoon moest doen. Dat was in dat speciale kamp het grote voordeel; kom je in een gewoon kamp waar ook lui zitten die zelf niets aan dat werk doen dan heb je het grote nadeel van de nieuwsgierigheid, juist die mensen willen er wat van weten en vinden zichzelf dan geweldig interessant. Maar de poppen moesten dienen om te vluchten en waren zeer geschikt voor het

park. Maar dan moesten we daar op andere wijze mensen achter kunnen laten. Dat was niet zo eenvoudig te bedenken, maar Van den Heuvel was in deze dingen meesterlijk. Hij kwam dan ook op de meest eenvoudige manier; de lui gewoon op de grond laten liggen! Alleen mocht men ze zo maar niet kunnen zien dus er moest iets op gevonden worden want het terrein was wel overzichtelijk. Maar het was November geworden en het geheel was bedekt met een dikke laag van gevallen bladeren. We hadden wat verf en een paar lakens kregen een bruin kleurtje en een paar dagen staken we allen zo onze zakken daar vol blad. En dan werden thuis al die bladeren kris kras op de lakens genaaid en zo togen we er dan weer eens vol goede moed op uit. Het onder de lakens leggen van de mensen was een koud kunstje, de lakens werden nog even met wat houtjes vastgepind dat ze niet op konden waaien en de zaak viel niet op.

Toen kwam het appèl. Twee man van de bewaking, de commandant daar en nog een onderofficier gingen de gelederen langs en telden. Ze zagen niets bijzonders en kwamen nog eens terug. Maar toen gebeurde het, het was gewoon een kwestie van intuïtie van die

OVER DE SLOOT

16e Compagnie Leger Genietroepen (Pioniers Brussel 1945) opgelet.....
Legionnaire v. d. Sterren (Ringbaan West 127, Tilburg) schrijft

„Voor de Legionnaires, die belangstellen in de verblijfplaats van Oud-Wapenbroeder Pater L. Vasbinder, oud Aal van de 16e Compie, hierbij het adres:

R.P. Longinus Vasbinder, Casa Paraguaial, Estela D'Oeste, (via Fernandopolis Est Sao Paulo), BRASIL.

Legionnaires, vergeet een oud-wapenbroeder niet.

Doet dat de 16e Genie??

Ik hoor het al brullen, ben je bed.....

Schrijf de oude Aal, laat iets horen, vertel dat de ouwe hap weer bijeen is, En waarvoor. Klim in de pen.

(Red. O.W. heeft reeds 'n stapel lijf-organen opgezonden, wat zal onze Aalmoezenier kijken, als dat oude vertrouwd zomaar in die rimboe van Brazilië komt binnen waaien.)

Uit het Mil. Hosp. „Oog in Al”:

Vanuit het Hospitaal Oog en Al, Utrecht dank ik al diegenen, die er aan meegewerkt hebben om mij op het St. Nicolaasfeest te bedenken met een flink pakje. En vond het

fijn, dat twee Stoters hun wapenbroeders hiermee kwamen verheugen.

Legionnaire Ponjee.

In de kasten of duik op je boekenplank.....
Wie helpt Mevr. C. van Son, Willem III laan 20 te Breda aan O.W. no. 12, 20 en 21 van de 1e jaargang?

Legionnaires steek de hand uit, deze wakker Legionnaire moet over de sloot.

OPGELET..... DOEN..... BEDANKT.....
KERELS.....

Een van onze Legionnaires, die het grootste deel van zijn diensttijd helaas in hospitalen doorbracht, was zodoende niet in de gelegenheid souvenirs in Indonesië te kopen. Gaat gauw trouwen en wil zijn vrouw ook een Indisch hoekje aanbieden en hij heeft geen pest. Daar doen wij wat aan. Legionnaires onder elkaar.

Wie heeft sarongs, houtsnijwerk, lepeltjes, enz.? Met de kosten zit het snor.

Brieven en al die pakken naar Red. O.W., Smedenstraat 47 te Deventer.

Nogmaals; hij moet er ook en dan ook helemaal over.

Uit het Haags Sanatorium:

Wat was die Sinterklaas mieters. Ooit een rotte gezien?)

Machtige, prachtige cadeaux ontvangen.

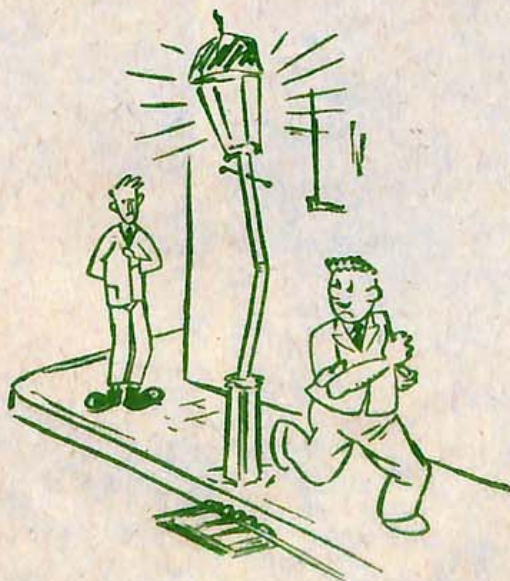
Legionnaires van de Afdeling Den Haag van deze plaats mijn hartelijke dank.

Legionnaire J. Chr. v. d. Berg.

commandant, hij keek naar die pop en voelde dat er iets abnormaals was en zei tegen hem om eens uit het gelid te komen. Dat was mis en de man die de pop droeg liet hem maar zakken. En stom dat die mof keek. Hieraan had hij nog helemaal niet gedacht, hij meende inderdaad nog met een mens te maken te hebben maar had zich de gezichten van de Nederlanders ingeprent en zag nu een ander. Dit gaf grote consternatie. Bij de andere groep gaf ik ook dadelijk order, de pop weg te nemen en dit gelukte zowaar ongemerkt. Maar er was alarm, enige Duitsers zochten even over het terrein en vonden nog niets, toen er echter een hond mee ging doen was het bekeken.

De Moffen vonden de pop zo mooi en zo interessant, dat ze met zijn allen vergaten, dat de hond twee man had gevonden en ze maar één pop hadden. Die was voor hun museum zeiden ze want ze hielden er een museumpje op na, waarin alles werd bewaard wat hun bij vluchtpogingen in handen was gevallen. Zelfs hebben ze de volgende dag een stel van ons verzocht om te komen en zich in de opstelling met de pop te laten fotograferen. En ondertussen kwamen wij rustig met de tweede pop weer binnen het kamp. Enige maanden later vond hij echter een roemloos einde toen tegelijk met een tunnel, waar wij aan bezig waren, ook de bergplaats waar hij zich bevond werd ontdekt.

Want tunnels moesten wij natuurlijk ook. Dit is een werk dat helaas maar zelden tot resultaat leidt maar altijd wordt geprobeerd omdat het, als het lukt, ook meteen zoden aan de dijk zet. Dan kan je met een flinke ploeg er tegelijk vandoor gaan. De Fransen hebben daar anderhalf jaar aan een tunnel gewerkt, toen is hij ontdekt, de Engelsen waren steeds eraan bezig, dikwijls aan een paar tegelijk, maar dat was zelden goed opgezet en werd meestal snel ontdekt.

Taate : Waar loop jij heen, Neut !

Neut : Ik loop keihard het nieuwe jaar in

Het lijkt natuurlijk niet zo eenvoudig om onder de grond te gaan werken als het uitgangspunt tweehoog is, maar we deden dat. Op een gegeven moment kwam ik weer eens uit arrest en meldde me bij Van den Heuvel. Het was direct ook raak, binnen het kwartier was ik het geheel aan het verzamelen en waren we bezig om van beddelakens een paar zware touwen te maken en daaraan sporten voor een ladder. Want wat was er aan de gang?

Onze vertrekken waren nauwkeurig opgemeten en in een hoek tussen onze kamer en de W.C. bleek ruimte over. Dus werd er een gat in de muur gemaakt, dat gebeurde op de W.C. Tevoren was er ernstig geklaagd dat het ding zo stonk en was er om teer gevraagd om hem geregeld bij te kunnen teren. Het werd ook verstrekt, de Duitsers waren er zeer op gesteld dat men wat zorg aan de kwartieren besteedde en dat was bij ons altijd pieko bello voor elkaar. Nu werd er dan een zwaar luik gemaakt. Een houten omraming en binnenwerk van beton. We hadden eens toen er iets in het kamp werd hersteld zes zakken cement gestolen, de Moffen waren daarover geweldig nijdig en hadden zelfs tegen mensen van ons gezegd dat de Fransen dat wel zouden hebben gedaan, dat waren zulke dieven. Wij heus niet, maar we vonden voor vluchtwerk dat er geen morele bezwaren hoefden te bestaan. Dus er was cement.

We gingen dezelfde middag nog verkennen met drie man. Achter de W.C. kwam men in een klein kamertje en daar was even onder de vloer van onze vertrekken een gat in de dikke buitenmuur en, zoals dat bij van die oude muren van middeleeuwse kastelen meer voor komt, was buitenlangs de muur een schacht gebouwd, die doorliep tot even onder het maaiveld. Reeds tevoren was opgemeten dat we hier zo'n 13 meter naar beneden konden. Voorzichtig werd de ladder neergelaten en we gingen beneden kijken. Alles moest heel voorzichtig en stil gebeuren want het muurtje van de schacht was maar dun en er waren zelfs een paar gaten in open gelaten en er liep buiten langs geregeld een schildwacht, die er ook dikwijls stil bij bleef staan. Maar wij kwamen erlangs en anderhalve meter onder hem. We hadden hier een ruimte van 1 bij 2½ meter oppervlak en als gezegd 13 meter hoog. De grote moeilijkheid zou straks worden als we grond en vooral stenen loskregen, de zaak zo op te bergen dat we er nog langs konden en dat we toch genoeg konden stouwen. Het grote vraagstuk bij tunnelplannen in zo'n gevangenkamp is altijd waar je de uitkomende grond laat, want die verraadt anders de zaak. Het zeggen: we maken een gat van hier naar daar is eenvoudig genoeg, het uitvoeren van het werk gaat als regel ook nog wel, maar je bereikt alleen wat als het ongemerkt gebeurt.

(Wordt vervolgd)

7 DECEMBER DIVISIE

herdenkt
haar
gesneuvelden!

Aangrijpende plechtigheid bij het Nationaal Monument
op de Dam.

Tijdens de jaarlijkse herdenking van de gevallen van de „7 December Divisie”, op Zaterdag 6 December j.l. (wel bekend als de „E.M.”), heeft een delegatie van de Bond Oud-Strijders „7 December”, bestaande uit de oude Divisie-Commandanten Gen. Majoor H. J. J. W. Dürst Britt b.d., Gen. Majoor E. Engels b.d., Korp. W. J. de Bruin, Ridder M.W.O. 4e klasse en vele militairen van verschillende rangen, oud-leden der Divisie, een krans gelegd bij de Indonesische Urn in het voorlopig Nationaal Monument.

Generaal Dürst Britt hield een toespraak en zei o.m.:

„Het is vandaag precies tien jaar geleden, dat Koningin Wilhelmina in Londen haar „7 Decemberrede” hield. In het toenmalig Nederlands-Indië was het op dat ogenblik al 7 December”.

Namens het Veteranen Legioen Nederland werd ook een krans gelegd.

Gelijktijdig met deze plechtigheid is een krans gelegd bij het Divisie-monument op het Ereveld Menteng Poeloe te Djakarta. Na de kranslegging namen de aanwezigen een minuut stilte in acht. De plechtigheid, die o.m. door de Luitenant-Generaal D. C. Buurman van Vreeden, Nederlands Territoriaal Bevelhebber en de Kolonel P. van der Heide, waarnemend Garnizoens-Commandant Amsterdam en honderden hoofdstedelingen, werd bijgewoond, werd besloten door de Koninklijke Militaire Kapel met het spelen van het Wilhelmus.

G. R.

De krans van ons Legioen.

Generaal Dürst Britt tijdens het uitspreken van de herdenkingsrede.

Onze wnd. Voorzitter dhr. W. Romswinkel en enkele leden van het Afdelings-Bestuur Amsterdam, de heren Bredius en van de Burg.

Het Veteranen Legioen Nederland legt haar krans als huldeblijk aan de gesneuvelden der „7 December Divisie“.

EEN BEROEP VAN ZEVEN JAAR GELEDEN DAT NOG VAN KRACHT IS

In laatste instantie komt het aan op de geest, ook op de geest van Nederland. En daarom doe ik op die geest een beroep, vooral en juist op die van de jeugd. Misschien is het spel nog niet geheel verloren. Misschien is dan wel niet alles, maar toch nog veel te redden. Want ik kan niet geloven, dat de hoogste wijsheid ligt in concessies, in het prijsgeven van de eigen waardigheid en van het eigen goed en vooral niet in het in de steek laten van wie op ons vertrouwden, van wie voor Nederlands-Indië vochten, leden en stierven en van wie er velen nog altijd, ondanks alles, eerbiedig of hartstochtelijk voelen voor Nederland. Ik kan ook in deze zwarte tijd niet geloven, dat de hoogste wijsheid ligt of liggen zou in wat de massa's van andere landen door leuzen of eigenbelang wordt ingeprent. Ik kan niet geloven in het goed recht van de haat. En daarom doe ik dan juist op jonge mensen een dringend beroep. Een beroep op hun intellect, hun neiging tot zelfstandig oordelen, hun gevoel voor rechtvaardigheid. Juist van hen hoop ik, dat zij zullen helpen ons volk te doen heenbreken door de muren van onwetendheid, zelfvoldaanheid en schijnheiligheid. Er zijn hogere dingen op de wereld, dan het zich willoos laten meedrijven, dan het zich weerloos bukken voor de waan van de dag.

Dr J. W. Meijer Ranneft
Lid van de Raad van State

(In een brochure „Rechtvaardigheid voor Indië“)

Van alles en overal wat

Generaal-majoor M. R. de Bruyne, de commandant van het Korps Mariniers en ook nog welbekend als commandant van de Mariniers Brigade en commandant „A“-Divisie in Oost-Java, gaat per 1 Maart 1953 met pensioen. Hij zal als commandant van het Korps Mariniers worden opgevolgd door de kolonel der mariniers P. J. van Gijn. Men verwacht verder dat kolonel der mariniers H. O. Romswinkel, thans commandant van het opleidingskamp der mariniers in Doorn, zal worden benoemd tot chef staf.

* *

De uitbreidingswerkzaamheden aan de marinebasis in Den Helder verlopen vlot. 't Westelijk deel van de nieuwe haven kan in begin 1954 in gebruik worden genomen. Zoals bekend is men bij de bouw van de nieuwe marinebasis er van uitgegaan, dat heel de vloot, dat wil zeggen een vliegkamp-schip, twee kruisers, twaalf onderzeeboot-jagers, zes fregatten, vier onderzeeboten, acht en veertig mijnenvegers en een aantal hulpvaartuigen in Den Helder moeten kunnen worden geconcentreerd.

* *

Het Arnheems Vrouwencomité is van mening, dat de Amerikaanse film „Marva's Ahoy“, een show film, in geen enkel opzicht een goed beeld geeft van het werk en leven der Nederlandse Marva's en uit die overweging heeft het bestuur van het vrouwencomité gemeend te moeten verzoeken deze film niet in Arnhem te vertonen. De Directeur van de maatschappij die enkele bioscopen in Arnhem exploiteert had daartoe al besloten omdat hij de film voor Arnhem te weinig belangrijk achtte.

* *

Opnieuw is een aardig staaltje van samenwerking tussen de koopvaardij en de marine vertoond, toen in de Rode Zee het m.s. „Oranje“ het Nederlandse oorlogsschip Harer Majesteits „Ternate“ passeerde. De „Oranje“ had post voor Hr. Ms. „Ternate“ aan boord die eigenlijk in Colombo moest worden gelost. Gezagvoerder Hemmes had echter een beter idee. Hij verzocht de commandant van Hr. Ms. „Ternate“ een motorsloep te zenden om de post af te halen, waardoor de opvarenden aanmerkelijk eerder berichten van huis ontvingen. En omdat het in de Rode Zee zo „panas“ was deed gezagvoerder Hemmes er nog enige staven ijs bij.

* *

De nieuwe kruisers, Hr. Ms. „De Ruyter“ en Hr. Ms. „De Zeven Provinciën“ zullen begin 1954 in dienst komen. Dat wil zeggen, zestien jaar na de kiellegging. Maar dat is niet de schuld van de Rotterdamse

Droogdok Maatschappij of van Wilton Feijenoord, waar de kruisers worden gebouwd, en ook niet van de Koninklijke Marine. Immers, nauwelijks waren de kruisers in 1938 op stapel gezet of de oorlog brak in 1940 uit. Pogingen van de Duitse Kriegsmarine om de schepen af te bouwen mislukten. Gelukkig maar, want nu krijgt Nederland in 1954 twee prima kruisers, aangepast aan de moderne eisen.

* *

Kolonel Mohammed Nazir, de marinecommandant in Soerabaja, heeft tegenover de pers een verklaring afgelegd over de ALRI (Angkatan Laut Republik Indonesia). Hij verklaarde, dat de Indonesische marine een militaire missie nodig heeft tot 1960. De Nederlandse militaire missie kennen wij reeds, indien wij een andere kiezen kunnen er zich moeilijkheden voordoen. Kolonel Nazir formuleerde zijn standpunt jegens de Nederlandse militaire missie als volgt „Wij kennen de Nederlanders beter dan andere nationaliteiten, zowel wat hun taal, als hun politiek en hun doen en laten betreft. Een andere militaire missie zou voor ons een vraagteken zijn. Wat wij nodig hebben is zelfvertrouwen. Indien wij zonder reden bevreesd zijn of ten onrechte verdenkingen koesteren, betekent dat het verlies van zelfvertrouwen“.

* *

Met ingang van 1953 zullen er ieder jaar twee bataljons mariniers voor herhalings-oefeningen worden opgeroepen. Deze herhalingsoefeningen zullen ongeveer een maand duren. Tot dusver hebben de mariniers bijna alleen opkomst-oefeningen en een mobilisatie-oefening van korte duur meegemaakt.

* *

Na anderhalf jaar onderhandelen zijn Groot Brittannië en de Verenigde Staten het tenslotte eens geworden over het commando in het gebied van de Middellandse Zee. Het resultaat is, dat admiraal Lord Louis Mountbatten opperbevelhebber van de verbonden vloot- en luchtmacht in het Middellandse Zee gebied is geworden. De Engelse admiraal zal direct verantwoordelijk zijn aan de Atlantische opperbevelhebber in Europa, generaal Ridgway. (De Amerikaanse zesde vloot, die in het Middellandse Zee gebied is gestationneerd, zal onder bevel blijven van de opperbevelhebber voor Zuid Europa, de Amerikaanse admiraal Carney.)

* *

Het is de bedoeling van de Nederlandse Luchtmacht op 18 Juli 1953, ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de

Onze nieuwe jaargang

Wij willen ons orgaan zoveel mogelijk doen beantwoorden aan de behoeften van al onze lezers. Daartoe hopen wij artikelen te kunnen geven over de volgende zaken:

leger, marine en luchtmacht,
dingen van de dag,
inrichting van onze staat,
economische onderwerpen,
techniek,
kunst en literatuur,
puzzel en spel,
uitgebreid nieuws uit de Afdelingen,
van de Legionnaires in het buitenland,
World Veterans Federation,
ons contact met buitenlandse veteranen-organisaties,

Wij willen een rubriek openen, waarin voorstellen en plannen, suggesties en gedachten van legionnaires worden opgenomen, die ons tot daden kunnen uitdrijven.

Wij hopen op een paar aparte kolommen voor onze zusjes.

Nederlandse militaire luchtvaart, op de vliegbasis Soesterberg vliegdemostraties te houden. Aan deze demonstraties zullen de NATO-landen medewerking verlenen. De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart zal op verzoek van de luchtmacht als raadgevend lichaam optreden bij de voorbereiding en de uitvoering van deze vliegdemostraties, tevens heeft de K.N.V.V.L. besloten in 1953 af te zien van de organisatie van de ILSY (Internationale Luchtvaart Show Ypenburg) en de volgende ILSY te houden in 1954.

In het televisie-journaal van de NCRV heeft men opnamen kunnen zien over de belevenissen van de bemanning van Hr. Ms. fregat „Johan Maurits van Nassau”, dat onderweg is naar de Koreaanse wateren ter aflossing van Hr. Ms. torpedobootjager „Piet Hein”. (Op 10 Januari zal de aflossing in Hong Kong plaats hebben.) De opnamen werden gemaakt in Beiroet en hadden voornamelijk betrekking op het passagieren van de bemanning in de stad. En Alfred van Sprang was het die de opnamen maakte.

Maar voor dat alles hebben wij in de eerste plaats medewerking uit de eigen legioenskring nodig. Waarin stelt men belang? Welke nieuwe rubrieken wenst men nog meer? Wie kan en wil zich opgeven voor een serie artikelen over een bepaald onderwerp, of ook voor een artikel in een bepaalde rubriek? En welke wapenzusjes willen zich melden voor medewerking?

Laat het de redactie eens weten. En graag spoedig.

„Wapenbroeders” moet van en voor allen zijn.

Alle kopij en brieven

voor de redactie

te zenden aan de secretaris van de Redactie-commissie:

Smedenstraat 47, Deventer
Telefoon 4930

De 287ste verjaardag van het Korps Mariniers begon met een kranslegging door de commandant van het Korps, generaal-majoor M. R. de Bruyne, in aanwezigheid van deputaties van de afdelingen van de mariniers, een deputatie van de vereniging „Contact Oud Mariniers” en „Oud Strijders van 1940”, bij het monument voor de gevallen op de algemene begraafplaats „Crooswijk” in Rotterdam. Verder werd er een defilé gehouden (door de mariniers voor het hoofdkwartier.

De afdeling mariniers, die is gestationneerd in de Nederlandse Antillen, begon de verjaardag van het Korps met een mars door Willemstad met voorop de pijpers en tamboers.

's Middags om 1 uur hielden officieren, onderofficieren en manschappen een gemeenschappelijke feestmaaltijd en in de avond was er een gala-bal in de kazerne op Suffisant. De gouverneur en verscheidene leden van de regeringsraad behoorden tot de gasten. Zaterdag 13 December was er als besluit van de verjaardagsfeesten een feestavond voor de manschappen.

Sportpraatje

III

Een middel om een doel te bereiken!

Men komt ze bijna elke week tegen. De „oud-wapenbroeders”, op de sportvelden in Nederland. Ga maar eens kijken naar het Rotterdamse Excelsior, dat dit seizoen het voor de zoveelste keer in de hoogste klasse probeert. En met succes! Een paar jaar terug promoveerde Excelsior ook naar de eerste klasse, maar doordat het de spelers Braams, Bak en Dörr als wapenbroeders naar Indonesië zag vertrekken, duurde die vreugde niet lang. Maar de terugkeer, de behouden terugkeer, van deze spelers was voor Excelsior opnieuw aanleiding om met vernieuwde moed nogmaals een poging te wagen het eerste klassechap te heroveren. Enfin, het gaat Excelsior dit jaar best en Braams, Bak en Dörr staan hun mannetje. Aadje Bak werd zelfs al opgesteld als linksbinnen in het Rotterdams elftal en Dörr kwam in aanmerking als linkshalf voor het Zwaluwen elftal. Aardig was daarom de wedstrijd om de Gouden Onafhankelijkheidsbeker, Rotterdams elftal—Bondselftal, omdat linksbinnen Bak van Rotterdam moest proberen zijn oud-wapenbroeder Vrijhof in het doel van het Bondsteam te passeren.

Ook bij het Amsterdamse Blauw Wit kom je de „oud-wapenbroeders” tegen: Tolmeijer, Koekebakker en Tjepkema. Koekebakker, de nog altijd nijvere doorzetter, vooral bekend uit de wedstrijd Semarang—Batavia, in Semarang, om het voetbalkampioenschap van Indonesië.

Bij de wedstrijd Batavia—Soerabaja bijvoorbeeld, in 1947, stond Hans Herklots als

linksback bij Soerabaja tegen de Batavia rechtervleugel Tolmeijer (Blauw Wit) en Max Colthof (HVV). Oude bekenden van de Nederlandse voetbalvelden ontmoeten elkaar daar weer onder de tropenzon. En zondig werd er een nog lopend „misverstand” van de Nederlandse velden op de Indonesische velden bijgelegd!

Nu komen ze elkaar weer tegen. Nu weer op de Nederlandse velden.

En dan praat men over „tempo doeloeh”, over het feit, dat men in Indonesië zo kon transpireren.

Dit waren dan zo voor de hand weg enkele bekende spelers, maar zo zijn er velen, die weer rustig in hun eigen oude club voetballen alsof ze nooit zijn weggeweest.

Dat wil zeggen, wanneer zij in de gelukkige omstandigheden waren weer gezond en wel terug te keren.

Want er zijn ook verenigingen die een speler, of spelers, zagen vertrekken maar niet zagen terugkeren. Die hadden daar ver weg, onder de tropenzon, het hoogste offer gebracht: voor Koningin en Vaderland.

Er zijn ook verenigingen, die een speler zagen terugkomen maar hem niet meer konden opstellen, omdat hij niet zo fortuinlijk was geweest om „gezond en wel” terug te keren.

Daarom, wanneer op de Zondagmiddagen het gejuich van het publiek opklaterd voor een mooie redding of een mooi doelpunt of een mooi staaltje voetbal en het applaus geldt een „oud-wapenbroeder”, laat dan die „oud-wapenbroeder” nog even denken aan zijn minder fortuinlijke collega, die niet meer de kans krijgt om het publiek te laten applaudiseren, die misschien in stilte en eenzaamheid denkt aan de dagen dat hij ook nog achter de bal aan kon sjouwen.

Daarom, „oud-wapenbroeders”, het eerste applaus waar wij nu voor moeten zorgen, dat is een applaus voor het feit, dat een doel is bereikt: het doel, dat ons wel bekend is!

Het bondselftal van de stad Bandoeng en omstreken telde in de jaren 1946/1950 vele „oud-wapenbroeders” in de gelederen. O.a. (op de achterste rij van links naar rechts) Budel (Vitesse) reserve, derde van links Tolmeijer (weer rechtsbuiten van Blauw Wit) en verder vierde van links Braams (nu weer middenvoor of rechtsbuiten van Excelsior)

